

Årsmöteshandlingar

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER

Kalmar 2019-04-05

Förslag till dagordning

1. Mötets öppnande
2. Fastställande av röstlängd
3. Val av mötesordförande
4. Val av mötessekreterare
5. Val av två justeringspersoner tillika rösträknare
6. Fastställande av dagordning
7. Fråga om mötets stadgeenliga utlysande
8. FGJ:s verksamhetsberättelse 2018 och kassörens kommentar till bokslutet [Bilaga 1]
9. Revisorernas rapport [Bilaga 2]
10. Fråga om ansvarsfrihet för avgående styrelsen
11. FGJ:s verksamhetsplan för 2019 [Bilaga 3]
12. Propositioner
 - a. Arvode till styrelse för FGJ och Grävfonden [Bilaga 4a]
 - b. Förändrade stadgar för FGJ – Bekräftande beslut [Bilaga 4b]
 - c. Utveckling av Scoop och fgj.se [Bilaga 4c]
 - d. Förändrade kategorier för Guldspaden [Bilaga 4d]
13. Motioner
 - a. Motion 1 – [Revision] [Bilaga 5a]
- *Yrkande FGJ-styrelsen*
 - b. Motion 2 – [Nya klasser för Guldspade] [Bilaga 5b]
- *Yrkande FGJ-styrelsen*
 - c. Motion 3 – [Nya kategorier för Guldspade] [Bilaga 5c]
- *Yrkande FGJ-styrelsen*
14. Budget för räkenskapsåret 2019 [Bilaga 6]
15. Medlemsavgift för räkenskapsåret 2019 [Bilaga 7]
16. Grävfonden informerar om verksamhetsåret 2018

- Personval [Bilaga 8]
17. Val av ordförande för föreningen
18. Val av kassör för föreningen
19. Val av övriga i styrelsen (sju ordinarie och en suppleant)
20. Val av revisorer (två ordinarie och en suppleant)
21. Val av Guldspadejury
22. Val av tre ledamöter samt suppleanter i Grävfonden styrelse
23. Val av valberedning (tre ordinarie och en suppleant)

24. Övriga frågor
25. Mötets avslutande

Välkommen till FGJ:s årsmöte
fredagen den 5 april 2019, kl. 18.00.
Plats: Calmar Stadshotell, Storgatan 14, Kalmar

Guldspadevinnare på Gräv 18

30 år efter det första Grävseminariet samlar föreningen Grävande Journalister närmare 1 000 medlemmar, och under 2018 fanns många av Sveriges främsta grävare bland medlemmarna. Vårt mål är att hjälpa varandra att bli bättre granskare. Föreningen Grävande Journalister vill främja och inspirera till en djupgående och kritiskt granskande journalistik. Föreningens mål är att förbättra kunskapsutbytet mellan journalister med kurser och seminarier. Tidsskriften Scoop ges ut med fyra nummer per år och vid vårt årliga grävseminarium delar vi ut Guldspaden och Gyllene Dynamon, några av landets mest prestigefyllda journalistpriser.

1989 hölls det första Grävseminariet i Stockholm. Det arrangerades av fem journalister som ville se en ny typ av granskande journalistik i Sverige efter Palmemord och Boforsaffärer. Föreningen Grävande Journalister konstituerades och antog sina första stadgar vid det andra Grävseminariet i Göteborg året därpå. Föreningen Grävande journalister bildades med den amerikanska föreningen IRE (Investigative Reporters and Editors) som förebild. Den bärande tanken är att journalister hjälper journalister att bli bättre. Genom ett utbyte av erfarenheter lär man av varandras misstag och varje reporter slipper uppfinna hjulet på nytt. Föreningens informella motto har alltid varit: Vi är konkurrenter till deadline, sedan hjälps vi åt. Anders Löwenberg var ordförande i interimsstyrelsen fram till föreningens formella bildande i Göteborg då Torbjörn von Krogh valdes till ordförande. Övriga tre initiativtagare till det första grävseminariet var Per Trehörning, Bo G Andersson och Ulla Hagberg.

Varje utmärkelse kräver sin symbol, utan den mister den sin lyster. Guldspaden som sedan 1991 delas ut till journalister som genom engagerade och kunnig journalistik avslöjat eller skildrat väsentliga förhållanden som allmänheten förut inte kände till har sin symbol. Men en spade gräver inte av egen kraft. Det krävs en grävare. Dessa två har konstnären Mats Lodén förenat i en symbol. Föreningen Grävande Journalister är stolt över symbolen. Så skrev föreningens tidigare kanslichef Nils Funcke om prisstatyetten som delas ut till guldspadevinnarna i varje klass. Under 2017 avslutades utköpet av den ekonomiska upphovsrätten och gjutformen till guldspade-statyetterna och som nu tillhör föreningen Grävande Journalister.

FOTO: TORBJÖRN TESTAD

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER

KANSLI
c/o Internationella Byrån
Köpmantorget 1
111 31 Stockholm

KONTAKT
E-post: kansli@fgj.se
www.fgj.se
www.gravseminariet.se

2018 I KORTHET

- 982 medlemmar, en knapp minskning sedan förra året
- 76.352 kronor i förlust (2017: -86 888 kr), i nivå med budget
- Grävhäng - en kväll i grävjournalistikens tecken - lanserades
- Grävfonden delade ut sitt första stipendium
- Helt nytt koncept för stöd till FGJ - Stödmedlemskap

GRÄV

Grävseminariet 2018 hölls den 13-14 april i Helsingborg och lockade totalt 600 anmälda (655). Arrangörgruppen genomförde ett lyckat evenemang både sett till innehåll och budget. Överskottet nådde målet även om det minskade till 462 381 kronor jämfört med 2017 då överskottet blev 879 744. Arrangörgruppen överträffade budgetmålen. Sett över tid har överskotten för Grävseminariet minskat de senaste tre åren.

KANSLI, WEBB OCH SCOOP

Fortsatt en nyckelfråga för FGJ:s framtida utveckling. Under året har styrelsen påbörjat arbetet med att samordna de resurser som läggs på kansli, Scoop, och FGJ:s hemsidor, bland annat genom att anställa en redaktör för Scoop. Styrelsen har också initierat ett stort utvecklingsarbete för Scoop och FGJ:s hemsidor, där fokus ligger på ökad medlemsnytta.

BOKMÄSSAN

Under 2018 var FGJ huvudpartner på Bokmässan. Satsningen innebar att FGJ arrangerade totalt ett 30-tal programpunkter på "Grävscenen". FGJ fick stor exponering exempelvis genom att SVT Forum och Utbildningsradion spelade in och sände totalt fem programpunkter. Totalt 1250 personer lyssnade på föreläsningar på Grävscenen under de två dagarna.

GRÄVFONDEN

Under året har Grävfonden delat ut sitt allra första stipendium, värt 50.000 kronor. Grävfonden stiftades i slutet av 2017 på uppdrag av föreningen Grävande Journalisters årsmöte. Under 2018 har fonden registrerats hos länsstyrelsen och Skatteverket. FGJ överförde i början av 2018 inbetalda donationer på 207 100 kronor till Grävfonden.

FGJ I SIFFROR

982 betalande medlemmar 31 december 2018 (1 049 samma tid 2017).

2 710 391 kronor i total intäkt under 2018 (3 159 101 kronor under 2017).

76 352 kronor i förlust under 2018 (86 888 kronor i förlust under 2017).

671 233 kronor i eget kapital den 31 december 2018.

754 558 kronor disponibelt på banken den 31 december 2018.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

2018 blev ett spännande år i FGJ:s historia. Ett år i förändringarnas tecken, men också ett år då vi insåg att vi behöver hjälp. Låt mig återkomma till det längre ned i den här texten.

Först vill jag nämna Linda Hedenljung. Hon nominerades till Guldspaden 2014 för sin granskning av en markaffär där det kommunala bostadsbolaget kan ha förlorat många miljoner kronor. Men många var kritiska till granskningen och upprepade gånger fick Hedenljung stå ut med att kallas för lögnerska. Jag tänker på Linda Hedenljung eftersom hon inspirerade mig och en kollega till en egen granskning, där vi kopierade hennes arbetsmetod. Och att hennes avslöjanden inspirerade Uppdrag granskning som för några veckor sedan sände ett reportage om bland annat markaffären i Östersund. UG:s reportage bevisade att Linda Hedenljung hade rätt om markaffären. Linda

Hedenljung är ett utmärkt exempel på hur en hårt arbetande journalist och hens reportage skakar om, banar väg för nya avslöjanden, och får makthavare att tänka efter en extra gång innan de gör något dumt.

Som ordförande i FGJ är jag i viss mån också en makthavare. Och sällan är jag så nervös som när FGJ:s revisorer - tillika grävande journalister - hör av sig med sina initierade ansvarsutkrävande frågor inför revisionsberättelsen. Men jag tror och hoppas att de, och FGJ:s medlemmar kan vara nöjda med 2018.

Under året har vi fortsatt att strukturera upp föreningens arbete för framtiden. Vi har helt gjort om hur FGJ framöver ska arbeta med stöd och sponsring. Vi har gått över från att ha en frilansande Scoop-redaktör till att ha en anställd sådan, något som också stärker FGJ:s kansli. Vi har startat ett omfattande utvecklingsarbete kring Scoops framtid och föreningens hemsidor, och så har vi lanserat succén Grävhäng.

Under 2019 kommer fokus ligga stenhårt på tre saker.

Utveckla hemsidorna: Fgj.se och gravseminariet.se erbjuder inte er medlemmar tillräckligt mycket medlemsnytta. Det vill vi ändra på, och arbetet har redan startat. Räkna med att under året börja se en del förändringar och förbättringar.

Stödmedlemskap: Vi har lämnat modellen där vi år efter år försöker sälja sponsorpaket till mediebolagen. Istället kommer vi få mediebolagen att förstå vikten av att stötta den undersökande journalistiken genom FGJ. Vi kommer därför erbjuda mediebolagen möjligheten att stödja FGJ i form av ett stödmedlemskap. Här kommer vi lägga ner mycket krut under året.

Grävhäng: Vi ska fortsätta utveckla det spännande konceptet med Grävhäng, som ger journalister möjlighet att träffas och prata grävande journalistik i en avslappnad miljö med kloka kollegor.

FOUAD YUCEFI
ordförande

ÖVRIGA STYRELSEN

Styrelse vald i samband med årsmötet den 13 april 2018 i Helsingborg.

Sara Recabarren
vice ordförande
(reporter Kalla Fakta)
Stockholm

Johan Wessman
kassör
(vd Øresunds-
institutet)
Malmö

Jessica Ziegerer
sekreterare
(redaktör HD-Syd-
svenskan)
Malmö

Valeria Helander
ledamot
(reporter, SVT Nyheter
Väst)
Göteborg

Åsa Larsson
ledamot
(redaktör Viralgranska-
ren, Metro)
Stockholm

Anna Tiberg
ledamot
(reporter Dagens
Arbete)
Stockholm

Arne Müller
ledamot
(frilansjournalist)
Umeå

Lena Pettersson
ledamot
(reporter P4 Krono-
berg Sveriges Radio)
Växjö

Marlène Dahlin
suppleant
(specialresearcher SVT
Nyheter)
Stockholm

FOTO: FGI

STYRELSE VALD VID FGJ:S ÅRSMÖTE 7 APRIL 2017

Ordförande: Terje Carlsson, **kassör:** Bosse Vikingson
Led.: Valeria Helander, Kerstin Weigl, Jessica Ziegerer,
Emanuel Sidea och Sara Recabarren.

Suppl.: Fouad Youcefi, Mathias Ståhle och Åsa Larsson.

Valberedning: Nils Hanson, Carolina Jemsby och Jens Mikkelsen.

Revisorer: Lotta Sima och Kristina Lagerström med Johan Lindén som suppleant.

STYRELSE VALD VID FGJ:S ÅRSMÖTE 8 APRIL 2016

Ordförande: Terje Carlsson, **kassör:** Bosse Vikingsson.

Led.: Valeria Helander, Kerstin Weigl, Jessica Ziegerer och Sara Recabarren.

Suppl.: Jan Axelsson, Åsa Larsson och Fouad Youcefi.

Valberedning: Nils Hanson, Carolina Jemsby och Jens Mikkelsen.

Revisorer: Lotta Sima och Kristina Lagerström med Johan Lindén som suppleant

FGJ:S EKONOMI

2018 blev ytterligare ett förlustår för Föreningen Grävande Journalister. Förlusten blev 76 352 kronor, marginellt mindre än förlusten året innan och i nivå med budget. Under de närmaste åren är det viktigt att ha fokus på att stärka föreningens intäkter och stabilisera utvecklingen för Gräv.

Föreningen Grävande Journalisters ekonomi varierar kraftigt mellan åren. Sedan 2012 har föreningen haft fyra förlustår och tre vinstår. Den samlade vinsten under perioden uppgår dock till 235 000 kronor vilket gör att föreningen har en i grunden stabil ekonomi med ett eget kapital som den 31 december 2018 uppgick till 671 000 kronor.

Styrelsen har sedan flera år arbetat för att minska det ekonomiska beroendet av Gräv-konferenserna. Kravet på arrangörerna av Gräv ligger i dagsläget på att nå en vinst på minst 400 000 kronor per år och det har man lyckats med under många år. Variationen uppåt är dock mycket stor. Under 2016-2017 genererade Gräv 1,1 respektive 0,9 miljoner kronor i överskott. Under 2018 och 2019 hamnar resultatet närmare kravnivån.

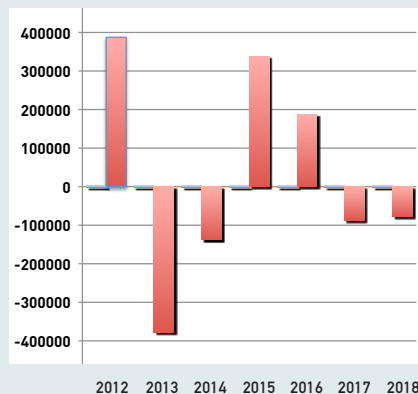
Risken är att kostnadsnivån i föreningen höjs under de goda åren. Därför behöver föreningen arbeta med en strategi där vinsterna från de bästa åren sparas till sämre år genom att det egna kapitalet tillåts öka.

Överskottet från Gräv används för att finansiera FGJ:s övriga verksamhet. Vinstkravet på 400 000 kronor kan jämföras med att medlemsintäkterna uppgick till 456 000 kronor under 2018.

Gräv spelar en avgörande roll för FGJ:s verksamhet. Den årliga konferensen är inte bara FGJ:s största intäktskälla utan även en viktig mötesplats för grävande journalister och en utbildningsverksamhet med seminarier. Dessutom lyfter Gräv fram de goda förebilderna genom utdelningen guldspadarna - Sveriges viktigaste journalistpris.

FGJ:s övriga verksamhet med bl.a. utbildningsverksamhet och internationella projekt fungerar

FGJ:s resultat varierar kraftigt

som en service till medlemmarna eller som ett engagemang för den grävande journalistikens utveckling. Men dessa verksamheter ger inga stora överskott. Utgivningen av Scoop är den tyngsta enskilda kostnaden. Därför är det pågående arbetet med att utveckla fgj.se och Scoop viktigt såväl ur ett medlems- som ett kostnadsperspektiv. Förnyelsearbetet kan dock kortsiktigt medföra nya kostnader.

Om FGJ ska få råd att utveckla verksamheten ytterligare och samtidigt minska det ekonomiska beroendet av Gräv behöver arbetet med övriga intäktskällor utvecklas. Under hösten 2018 tog därför FGJ fram ett nytt upplägg för försäljningen baserat på tre intäktskällor.

Stödmedlemskap är en ny intäktsform som vänder sig till branschen som erbjuder en löpande medlemsform utan rösträtt.

Sponsorskap ska i framtiden endast avse konkreta aktiviteter som Gräv eller om vi har en egen monter på t.ex. Bokmässan.

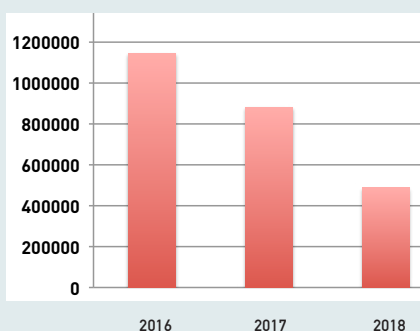
Annonsering i Scoop ska fortsatt vara en möjlighet för företag, redaktioner och utbildningar att synas och att stödja vår unika tidskrift.

Målet med den nya säljstrategin är att skapa nya och stabila intäktskällor. Vi söker nu ett ökat stöd från branschens aktörer där vi framöver vill fokusera på att tala om den grävande journalistikens utveckling och inte om att ge rabatter på våra avgifter.

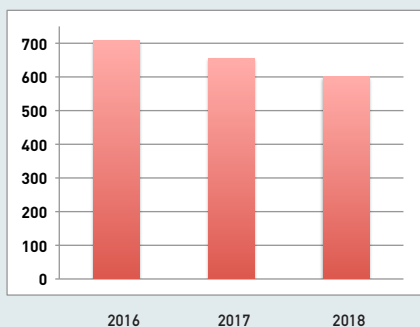
FOTO: FOJ - NOELLA JOHANSSON

Vikande trend för Grävs resultat

Färre deltagare på Gräv

Specifikation av rörelsens intäkter	20180101 -20181231	20170101 -20171231
Medlemsavgifter	456 037	474 702
Deltagaravgifter Gräv	1 361 712	1 649 783
Intäkter sponsorer, utställare och annonsörer	1 348 331	423 965
Kurs- och projektintäkter	235 569	218 302
Bidrag Kulturrådet mm	2 192 750	180 000
Övriga intäkter	3 115 992	212 349
Summa intäkter	2 710 391	3 159 101

Specifikation av rörelsens kostnader	20180101 -20181231	20170101 -20171231
Direkta kostnader för verksamheten *	4 224 745	1 233 788
Arvoden redaktionella tjänster	5 320 591	530 279
Arvoden lärare och föreläsare	45 274	127 607
Arvoden annonsförsäljning	0	52 631
Arvoden och kostnader Nysatsning 2017 och Framtid FGJ	6 0	398 081
Arvoden ordförande, kassör	7 36 000	27 500
Personalkostnader	8 475 528	383 442
Övriga externa rörelsekostnader *	9 1 672 871	461 386
Avskrivningar inventarier, immateriella rättigheter	10 10 280	30 000
Summa rörelsekostnader	2 785 289	3 244 714

* För att förbättra den ekonomiska uppföljningen har under 2018 skett en uppdelning på fler kostnadslag vilket medfört att fördelningen mellan de direkta kostnaderna för verksamheten och övriga externa rörelsekostnader förändrats.

Not 1. Intäkter från annonsförsäljning Scoop och utställarplatser Gräv och Bokmässan. **Not 2.** FGJ har under 2018 erhållit 150 000 kronor i produktionsstöd för Scoop från Kulturrådet samt stöd till taltidningsproduktion. **Not 3.** Avser intäkter från försäljning av prenumerationer och lösnummer Scoop, intäkter relaterade till Guldspaden samt övriga intäkter. **Not 4.** Avser kostnader för tryck och distribution av Scoop samt säkerhetskostnader. Under 2017 redovisade här även kostnader för Gräv och Bokmässan. **Not 5.** Arvoden till redaktör, redigerare och frilansskribenter/fotografer för produktionen av Scoop inkl. taltidningsproduktion. Under hösten 2018 övergick Scoop från att ha frilansande till att ha en deltidanställd chefredaktör. **Not 6.** Avser ersättning till FGJ:s tidigare ordförande samt projekt- och advokatkostnader i samband främst med projektet Nysatsning 2017 men även inledningen av projektet Framtid FGJ. **Not 7.** Arvoden till FGJ:s ordförande och kassör för 12 dagars årligt arbete á 1 500 kronor, belopp exkl sociala kostnader enligt beslut av årsmötet. **Not 8.** Kostnader deltidanställd administrativ och redaktionell personal samt utbildning och möteskostnader. De utökade kostnaderna motsvaras av lägre frilanskostnader, se även not 5. **Not 9.** Avser bland annat kostnader för Gräv (2018), It, webb, advokat, kontorsmaterial, stipendier, redovisning samt rese- och möteskostnader. **Not 10.** Under 2018 avser beloppet avskrivning av kontorsinventarier. Under 2017 avsåg beloppet slutlig avskrivning av förvärvat upphovsrätt guldspadestatyt, inkl. gjutform.

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Styrelsen för Föreningen Grävande Journalister får härmed lämna sin redogörelse för föreningens utveckling under räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31

Föreningen Grävande Journalisters verksamhet under 2018 präglades av en nybyggaranda. En till hälften ny styrelse har ägnat mycket kraft åt ett förnyelsearbete som redan gett goda resultat. Föreningens budgeterade förlust minskades under året, tack vare en ekonomisk återhållsamhet. Styrelsen har också tagit sig an de minskade sponsorintäkterna med ett kraftfullt nytt upplägg för att säkra nya intäkter till FGJ med en struktur som vi tror mediebranschen kommer att stötta. En utmaning är att vända den negativa trenden när det gäller antalet medlemmar och antalet deltagare på Gräv.

2018 blev en spännande nystart för FGJ och dess styrelse. För första gången på många år hade styrelsen i januari ett tvådagarsmöte när kassör Johan Wessman bjöd hem styrelsen till sin gård på den skånska landsbygden. Där föddes flera idéer som sedan kommit att prägla 2018.

Framtidsvisioner om ett starkare kansli, och en kraftigt förbättrad hemsida diskuterades och sattes i rullning igen. När Scoops frilansande redaktör Per Agerman valde att inte förlänga sitt uppdrag under våren så tog styrelsen, efter att en ekonomisk analys gjorts, beslutet att projektanställa nästa Scoop-redaktör på deltid. Den 3 september började Daniel Wiklander sin nya tjänst som Scoop-redaktör, med FGJ:s kansli som arbetsplats.

Under hösten har diskussionerna om framtidens Scoop ånyo accelererat, och i november inledde styrelsen arbetet med att ta fram ett förslag för om Scoop ska digitaliseras, samt hur fgj.se ska utvecklas. I arbetet har hela styrelsen deltagit och ett tiotal medlemmar har intervjuats för att ge input. Projektet är angeläget eftersom underskottet för Scoop är fortsatt högt, och att Kulturrådets bidrag sänkts i omgångar.

2018 blev också året då FGJ förnyade kursverksamheten. Det nya konceptet Grävhäng lanserades, en sammankomst med diskussioner om grävande journalistik. Första träffen, i Stockholm, lockade över 70 personer. Fler träffar planeras under 2019.

Hela 26 programpunkter bjöd FGJ på när Grävscenen gjorde entré på Bokmässan i Göteborg. Över tusen åhörare följde programpunkterna på plats, och ytterligare många tusen hemma i TV-sofforna när en handfull programpunkter sändes av UR och SVT Forum. När FGJ:s annonssäljare avsåg sitt uppdrag i februari blev det startskottet för att ta fram en ny lösning för sälj-

och sponsorarbetet. Under hösten beslutade styrelsen om en ny intäktspolicy där stödmedlemskap för företag lanserades medan sponsorskap enbart kopplas till enskilda aktiviteter som Gräv och deltagande på Bokmässan

Försäljningsarbetet måste nu stärkas och även insatser göras för att åter vända medlemsutvecklingen uppåt. Den 31 december 2018 hade föreningen 982 betalande medlemmar vilket kan jämföras med 1049 betalande medlemmar samma tid 2017 och 961 medlemmar 2016.

Gräv arrangerades under 2018 för 29:e året och nu i Helsingborg genom en storartad insats av arrangörgruppen. Sedan ett par år har antalet deltagare på Gräv minskat: från 709 under 2016 till 655 under 2017 och till 600 under 2018. Gräv har uppnått föreningens lönsamhetskrav men trenden är vikande under 2017 och 2018.

Styrelsen har fortsatt arbetet med att utveckla de administrativa rutinerna. Föreningens bokföringskonsult sedan många år, Siv Rodin, har meddelat att hon står till förfogande även under 2019 men att hon därefter av åldersskäl avser att avsluta sitt uppskattade arbete åt FGJ. Förberedelserna för att i samband med detta införa ett nytt molnbaserat ekonomisystem kopplat till en ny redovisningskonsult fortsätter.

Även om intäkterna minskat och föreningen redovisar en mindre förlust är FGJ:s ekonomi fortsatt mycket stabil. Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 671 233 kronor medan bankbehållningen uppgick till 754 558 kronor.

Under året hölls elva styrelsemöten med geografisk spridning, varav flera på telefon. Ordinarie årsmöte hölls i samband med Gräv18 i Helsingborg den 13 april 2018.

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Resultaträkning	Not	20180101 - 20181231	20170101 - 20171231
belopp i heltal kronor	1		
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning		2 333 815	2 798 834
Övriga rörelseintäkter		376 576	360 267
Summa intäkter		2 710 391	3 159 101
Rörelsekostnader			
Rörelsens kostnader	2	-590 610	-1 891 674
Övriga externa kostnader	2	-1 672 871	-912 098
Personalkostnader		-511 528	-410 942
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-10 280	-30 000
Summa rörelsekostnader		- 2 785 289	-3 244 714
Finansiella poster			
Räntekostnader och liknande resultatposter		-1 454	-1 275
Summa finansiella poster		-1 454	-1 275
Resultat efter finansiella poster		-76 352	-86 888
Resultat före skatt		-76 352	-86 888
Årets resultat		-76 352	-86 888

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsbokslutet har upprättats enligt bokföringslagen samt Bokföringsnämndens allmänna råd och vägledningar.

Not 2 Ändrad fördelning mellan rörelsens kostnader och övriga externa kostnader

I arbetet med att skapa en mera detaljerad uppföljning av Föreningen Grävande Journalisters ekonomi har kostnaderna fördelats på fler konton samtidigt som fördelningen mellan rörelsens kostnader och övriga externa kostnader förändrats.

Materiella anläggningstillgångar

Föreningens samtliga anläggningstillgångar har värderats till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar som fördelas över fem år. Något restvärde har inte beräknats.

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Balansräkning	Not	20181231	20171231
belopp i kronor	1		

Tillgångar**Anläggningstillgångar****Materiella anläggningstillgångar**

Inventarier, verktyg och installationer	3	41 120	0
Summa materiella anläggningstillgångar		41 120	0

Finansiella anläggningstillgångar

Andra långfristiga fordringar		3 000	3 000
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 000	3 000
Summa anläggningstillgångar		44 120	3 000

Omsättningstillgångar**Kortfristiga fordringar**

Kundfordringar		1 890	99 390
Övriga fordringar		132 347	3 993
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		57 774	63 766
Summa kortfristiga fordringar		192 011	167 149

Kassa och bank

Kassa och bank		754 558	1 247 507
Summa kassa och bank		754 558	1 247 507
Summa omsättningstillgångar		946 569	1 414 656

Summa tillgångar		990 689	1 417 656
-------------------------	--	----------------	------------------

Not 3 Inventarier, verktyg och installationer

	20181231	20171231
Ingående anskaffningsvärde	51 400	0
Akkumulerad avskrivning enligt plan	10 280	0
Utgående planenligt restvärde	41 120	0

Not 4 Övriga skulder

	20181231	20171231
Utgående värde	0	207 100

Avser donationer som inbetalts till Grävfonden via Föreningen Grävande Journalister. Beloppet överfördes under 2018 i samband med det formella bildandet av stiftelsen Grävfonden. Utbetalningen till Grävfonden innebar att FGJ:s bankbehållning minskade i motsvarande grad.

ÅRSBOKSLUT

FÖRENINGEN GRÄVANDE JOURNALISTER 802014-3833

Balansräkning	Not	201801231	20171231
belopp i kronor	1		
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Ingående eget kapital		747 584	834 472
Årets resultat		-76 352	-86 888
Summa eget kapital		671 233	747 584
Långfristiga skulder			
Övriga skulder	4	0	207 100
Summa långfristiga skulder		0	207 100
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		36 824	140 099
Övriga skulder		64 476	155 930
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		319 456	166 943
Summa kortfristiga skulder			
Summa eget kapital och skulder		990 689	1 417 656

Stockholm 201903XX

Fouad Youcefi
ordförande

Sara Recabarren
vice ordförande

Johan Wessman
kassör

Jessica Ziegerer
sekreterare

Valeria Helander
ledamot

Asa Larsson
ledamot

Arne Müller
ledamot

Lena Pettersson
ledamot

Anna Tiberg
ledamot

Revisionsberättelse för Föreningen Grävande Journalister för verksamhetsåret 2018

Undertecknade, som av Föreningen Grävande Journalisters årsmöte utsetts att revidera föreningens räkenskaper och förvaltning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2018, ber att efter fullgjort uppdrag få lämna följande berättelse.

Räkenskaperna är förda i god ordning, lätta att granska och överblicka. Inkomster och utgifter är styrkta av verifikationer och överensstämmer med av styrelsen fattade och protokollförda beslut. Med stöd av vår granskning vill vi rekommendera föreningens årsmöte att bevilja den avgående styrelsen ansvarsfrihet för den period som vår granskning avser.

Stockholm den 1 april 2019

Lotta Sima

Kristina Lagerström

GRÄVSEMINARIET 2018

FOTO: FGI - NOELLA JOHANSSON

Grävgeneral: Emma Johansson, HD-Sydsvenskan. **Övriga i arrangörsggruppen:** Jessica Ziegerer, Joakim Andersson Lee, Johannes Sundblad, Annsophie Wieland, Elin Lunner, Tomas Nilsson, Åsa Erlandsson, Teresa Lindstedt (samtliga HD Sydsvenskan), Matti Stenrosen (Kristianstadsbladet), Jane Andersson (SVT), Revend Šexo (SR), Gunilla Nordström (SR), Cecilia Billgren (Ystads allehanda), Christer El-Mochantaf (Kvällsposten).

Gräv18 hölls den 13-14 april i Helsingborg arena. Arrangörsggruppen fokuserade på lokalt grävande under parollen: ”Tänk stort – gräv lokalt”.

En av satsningarna var ett ”kom igång-spår”. Program-punkter som särskilt passade den som ville börja gräva mer systematiskt märktes ut. Syftet var att ge ett genomtänkt paket av metod och inspiration. Det inleddes med en välkomstpunkt på fredagen med Nils Hanson och grävgeneralen. Valet syntes i programmet, bland annat i form av en intervjuworkshop med Björn Häger och skådespelaren Staffan Gerdmar och en pandediskussion om desinformation och påverkan. Invigningstalare var Michael Rezendes från grävgruppen Spotlight på Boston Globe, känd för det lokala avslöjandet som blev ett världsscoop – övergreppen inom katolska kyrkan. En visning av filmen Spotlight arrangerades på torsdagen

Late night show hade tema Metoo. Det blev ett spännande och intressant samtal. Tyvärr hade lokalen ingen bra ljudmiljö vilket sänkte betyget. Guldspadegalan blev en mycket uppskattad tillställning, ledd av proffsiga Nadia Jebril. Hon fick hjälp att dela ut priserna av kända helsingborgare/skåningar.

246 personer svarade på enkäten efter seminariet. Medelbetyget var 4. Det vanligaste betyget var en fyra, det näst vanligaste en femma. Programmet och lokalerna fick höga betyg. Luncherna och Late night show fick lägre betyg. De populäraste punkterna var ”Nominerade berättar”,

invigningen med Michael Rezendes samt Nils Hanson om sina 10 största misstag som arbetsledare. På topplistan syntes även Johanna Bäckström Lernebys ”Så hittar du krimdokumenten”, Åsa Erlandssons ”Granska där det nästan inte finns några spår”, Jessikka Aro om trollfabriker och informationskrig samt Camilla Kvartofts samtal med Dan Josefsson om Fallet Kevin.

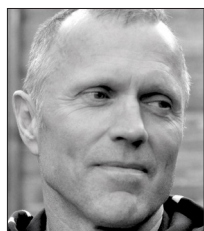
Arrangörsggruppen jobbade hårt för att hitta nya föreläsningar och nya vinklar. Sponsorarbetet gick av olika skäl trögt, men det ekonomiska resultatet blev enligt budget. Tillsammans med Journalistförbundet utlystes också två stipendier för nyanlända journalister, i form av gratis inträde på seminariet.

FGJ:s styrelse vill rikta ett stort tack till grävgeneralen, alla i arrangörsggruppen, alla volontärer, alla föreläsare och alla som jobbade under helgen för att ni - med grävgeneralens egna ord - hela tiden satsade det där lilla extra!

EKONOMI GRÄV	2018	2017
Deltagaravgifter	1 361 712	1 649 783
Övriga intäkter	305 278	408 946
Konferensens kostnader	1 200 467	1 178 985
Resultat Gräv	466 523	879 744
Anmälda deltagare	600	655

GULDSPADEN

Guldspade-
juryn vald vid
årsmötet den
13 april 2018

Bertholf Brännström
sammankallande
Frilans, Umeå

Christer Fridén
Frilans
Göteborg

Kikki Hultin
JMG
Göteborg

Johan Åsard
TV4
Stockholm

Agneta Lundgren
SVT
Göteborg

Berit Önell
Frilans
Hässleholm

Karen Söderberg
Frilans
Malmö

Sanna Volny
Södertörns högskola
Hägersten

Kalle Jungkvist
Senior Media Advisor
Stockholm

Guldspadejuryn har de senaste åren utvecklat ett mer systematiskt och effektivt arbetssätt för att på ett rättssäkert sätt ta sig an alla inskickade bidrag.

Den första genomgången och utgallringen sker i mindre grupper som tar sig an ett par kategorier vardera. De bidrag som går vidare tittar hela juryn på. Bidrag som lagts åt sidan kan tas upp igen för ny diskussion. Det mesta av jobbet sköter jurymedlemmarna hemifrån. Men juryn har också sammanträtt fysiskt vid två tillfällen, ett tvådagarsmöte i Kalvsund under hösten i och ett dagsmöte i Stockholm under våren. Vid dessa möten har tid funnits för att djupare diskutera bidragens kvalitet. Diskussionerna var livliga, men konstruktiva. De jurymedlemmar som anmält jäv i en kategori, deltog inte i besluten och inte heller i diskussionerna.

Vid vårmötet beslutade juryn att nominera 25 bidrag till Guldspaden. Vid detta tillfälle beslutades också vilka som ska belönas med 2018 års Guldspadar. 46 procent av de nominerade var kvinnor, vilket ganska precis motsvarade andelen kvinnor totalt sett bland de inskickade bidragen.

Fem kriterier vid bedömning av guldspadebidrag

- Grävinsats och metodik
- Avslöjande
- Presentation
- Genomslag
- Ansvarutkrävande

EKONOMI GULDSPADEN	2018	2017
Intäkt avgift inlämning guldspadebidrag	78 890	79 470
Juryns resekostnader	12 558	21 227
Kostnad guldspadestatyetter	32 200	28 000
Årets kostnad utköp upphovsrätt guldspadestatyetten (total kostnad 90 000 kronor under 2015-2017)	0	30 000

Inlämnade bidrag	2018	2017
Inlämnade bidrag	161	160
Andel deltagande män	56%	59%
Andel deltagande kvinnor	44%	41%
Andel nominerade män	54%	65%
Andel nominerade kvinnor	46%	35%

GULDSPADEVINNARNA 2017 (DELADES UT VID GRÄV18 I HELSINGBORG)

FOTO: ISG - NOELLA JOHANSSON

Storstadstidning: IT-skandalen på Transportstyrelsen
 Kristoffer Örstadius och Mikael Holmström (DN)
 "För att ha avslöjat hur sekretessbelagda uppgifter, med betydelse för rikets säkerhet, genom nonchalant myndighetsutövning hamnade hos obehöriga"

Etermedia Riks: Fallet Kevin
 Johannes Hallbom, Jakob Larsson, Anna Nordbeck, Dan Josefsson, Johan Bjerkner, Emil Engerdahl och Lars Granstrand, SVT Dokument inifrån
 "För att ha gått till botten i ett gammalt, uppmärksammat mordfall, där två små pojkar på ett rättsvidrigt sätt pekades ut som skyldiga"

Bok: Nätverket – Södertäljemaffias uppgång och fall
 Baris Kayhan, Norstedts
 "För ett tålamodskrävande och modigt gräv utfört i en farlig kriminell miljö om en lokal maffias uppgång och fall"

Magasin: Mörkade risker kärnavfall
 Kerstin Lundell, Sveriges Natur
 "För att med ett gediget grävarbete ha avslöjat hur säkerhetsrisker i planeringen av det framtida slutförvaret av kärnavfall har mörkats"

Mindre dagstidning: Trollfabriken
 Mathias Stähle, Eskilstuna-Kuriren
 "För ett modigt och uthålligt gräv som avslöjat de mest hatiska näaktivisternas arbetsmetoder och främlingsfientliga agenda inifrån en svensk trollfabrik"

Etermedia lokal: Skönhetsgranskningen
 Valeria Helander (SVT Nyheter Väst)
 "För att med snillrika metoder, grundligt fotarbete och under hot ha kartlagt hur skönhetsklinikerna bedrar sina kunder"

Nytänkare: Cykelbuden – Sveriges första live-raff
 Erik Wisterberg och Jon Mauno Pettersson, Breakit
 "För ett wallrafferi på cykel i realtid som engagerade tittarna och förbättrade matbudens arbetsvillkor"

Den gyllene dynamon, priset till årets bästa arbetsledare, gick till Annika H Eriksson, redaktör vid P1 Kaliber Sveriges Radio

Årets rullgardin: Till vinnare av 2017 års Rullgardin utsågs Utrikesdepartementet.
 Utnämningen skedde vid Gräv i Uppsala den 7-8 april 2017.

SCOOP

Efter fyra välmatade nummer meddelade redaktören för föreningen Grävande journalisters tidskrift Scoop, Per Agerman, att han slutar. I ett led att samordna förenings krafter och stärka FGJ:s kansli valde styrelsen därmed också att överge upplägget med en frilansande Scoop-redaktör. Istället annonserade FGJ ut en projektanställning. I september anställdes Daniel Wiklander som ny redaktör på deltid. Han kom närmast från rollen som vikarierande chefredaktör för Expo, och har bland annat varit chefredaktör och ansvarig utgivare för Arbetaren under knappt fem års tid.

Daniel Wiklander, nyanställd redaktör Scoop.
Foto: David Lagerlöf

Ekonomiskt präglades året av förändringen från frilanslösning till anställning. Initialt innebar förändringen ökade övriga kostnader i form av kontorsplats på FGJ:s kansli, samt utrustning och programvara. Tidigare bidragssänkning från Kulturrådet, samt eftersatt annonsarbete bidrog till att underskottet fortsatte vara högt. Samtidigt tycks förändringen till en anställning redan ha lett till en besparing, då resultatet är bättre än för 2017. Förändringen väntas också leda till ytterligare besparingar på sikt. Kulturstödet går främst åt till att täcka kostnaderna för tryck och distribution.

Den tryckta upplagan varierade mellan 1450 och 2000 exemplar. Extra försäljning/utdelning görs på Gräv och Bokmässan. Scoop ges liksom tidigare ut som taltidning och kan även köpas digitalt via Buyandread. Artiklarna är sökbara i Retriever. Tidningen har fortsatt en relativt blygsam närvaro på fgj.se samt egna sidor/konton på Facebook och Twitter.

Under 2018 utkom Scoop med fyra nummer:

Nr 1 mars: Listan över de mäktigaste grävorna i landet publicerades för fjärde året i rad.

Nr 2 juni: Specialtema på Metoo-rörelsen och GDPR.

Nr 3 november: Valspecial

Nr 4 december: Vem granskar granskarna? - Temanummer med fokus på granskning av utredningar.

Utvecklingsarbete

Diskussionen om Scoops framtida utveckling har pågått såväl under 2017 som 2018. En bättre balans måste uppnås mellan intäkter och kostnader. En nyckelfråga är hur försäljningsarbetet ska bedrivas men även hur Scoop kan användas bättre som en del av föreningens övriga försäljningsarbete. Det redaktionella utvecklingsarbetet kring Scoop handlar bland annat om tidskriften helt eller delvis ska digitaliseras, och hur bästa medlemsnytta uppnås.

Under hösten initierade styrelsen en genomlysning av Scoop och FGJ:s hemsidor utifrån medlemsnytta. Enkätintervjuer med ett tiotal medlemmar genomfördes och analyserades. I arbetet har hela FGJ:s styrelse deltagit. Ambitionen var att till årsmötet ha ett färdigt förslag för medlemmarna att ta ställning till. Dock försenades arbetet av privata skäl.

EKONOMI SCOOP	2018	2017
Kulturstöd mm	192 750	180 000
Intäkter prenumerationer och annonser	37 021	32 080
Redaktionella arvodes-kostnader samt lön *	458 292	530 279
Kostnad tryck, distribution	133 411	149 748
Övriga kostnader **	60 435	18 921
Resultat	-422 367	-486 868

* Omfattar redaktör, redigerare, skribenter och taltidningsproduktion. .

** Omfattar 2018 bl.a. hyra för en arbetsplats och kostnad för datautrustning

UTBILDNINGSPÅSKOTTET

FGJ:s utbildningsverksamhet lanserade under 2018 konceptet Grävhäng, en sammankomst för grävande journalister som vill höra om hur kollegor jobbat med sina gräv. Premiären blev en succé, men den övriga utbildningsverksamheten har präglats av en fortsatt avmattning.

Utbildningsutskottet bestod under 2018 av Åsa Larsson, Anna Tiberg, Marlène Årlemalm Dahlin och Lena Pettersson.

Föreningen har under året erbjudit fyra kurser för medlemmarna. En av kurserna fick ställas in på grund av för få anmälningar.

Vi har haft en ambition att sprida kurserna geografiskt och höll en kurs i Växjö, en i Göteborg och en i Stockholm.

Kursen ”Gräv i kommunens kontoplaner” med Malin Crona som kursledare har hållits vid två tillfällen, första gången 16 maj 2018 på SVT i Växjö och andra gången 5 december på Dagens Arbetets redaktion i Stockholm. Kurserna hade sex respektive fem deltagare.

Kursen ”Från främling till personporträtt” hölls den 7 december 2018 på Göteborgs-Postens redaktion i Göteborg med Marlène Dahlin och Anna Tiberg som kursledare. Kursen hade åtta deltagare.

Kursen ”Excel för journalister” med Jens Finnäs från J++ skulle ha hållits den 17 maj i Växjö, men fick ställas in på grund av för få deltagare.

Premiär för Grävhäng

FGJ:s allra första Grävhäng arrangerades i SVT:s lokaler i Stockholm torsdagen den 8 november 2018. Knappt en enda plats blev över och totalt kom över 70 personer och lyssnade metoddiskussionen med skaparna av tre olika grävjobb. Det var många som uttryckte uppskattning för det nya formatet och FGJ har fortsatt planera för flera nya Grävhäng framöver, där målet är att fler också ska bli medlemmar i FGJ.

Utvecklingsarbete

Intresset för kurser tycks tyvärr avmattas allt mer. Det kan bero på många olika faktorer, däribland tuffare ekonomiska tider för redaktionerna. Många större mediehus sköter sin utbildningsverksamhet internt och efterfrågan av utbildning märks främst på mindre redaktioner och bland frilansare. Planen är att fortsätta med kurser riktade till medlemmar som tidigare men också arrangera kurser ute på redaktioner.

Marlène Årlemalm Dahlin
Kursledare, SVT

Malin Crona
Kursledare, frilans

FOTO: FGJ

På FGJ:s första Grävhäng frågade ordförande Fouad Youcefi ut Emil Larsson (SVT), Lisa Röstellund och Anna Gustafsson (DN) samt Erik Wisterberg och Jon Mauno Pettersson (Breakit).

Ekonomi utbildning	2018	2017
Deltagaravgifter	83 300	123 552
Kostnad arvoden föreläsare mm *	31 274	69 844
Övriga kostnader	13 902	10 455
Resultat	38 124	43 253
Antal deltagare	20	52

* Kostnaden justerad för en faktura avseende utbildningsarvode på 40 000 kronor som bokförts 2017 men som avser 2016, då intäkten på 60 000 kr bokförts. I tabellen ovan är kostnaden flyttad från 2017 till 2016. Detta är dock inte gjort i FGJ:s bokslut då år 2016 ej kan ändras.

FÖRENINGENS FÖRVALTNING

FGJ:s förvaltning omfattar allt från medlemsverksamhet med medlemsintäkter på plussidan till kostnader för kansli, redovisning, it, hemsida, styrelsen och för möten på minussidan.

Medlemsavgifterna räcker inte för att täcka FGJ:s kostnader för föreningens förvaltning utan ekonomin bygger på inkomster även från den årliga Grävkonferensen samt från utbildningsverksamheten. Även föreningens tidskrift Scoops ekonomi bygger på medfinansiering från övriga verksamheter.

Verksamheten 2018

Under året har hyresavtal tecknats för ytterligare en andra arbetsplats vid Internationella byrån, till Scoops redaktör. FGJ har också börjat med mottagning av digitala leverantörsfakturer genom en skanningscentral.

Utvecklingsarbete

Under 2019 ska FGJ förbereda för att gå över till ett molnbaserat redovisningssystem. Styrelsen fortsätter också att se över hur kansliet och Scoops verksamheter kan samordnas så att båda stärks..

Ekonomi förvaltning	2018	2017
Medlemsintäkter	456 037	474 702
Övriga intäkter	230 824	200 537
Externa rörelsekostnader	445 435	828 013
Personalkostnader	359 249	366 145
Avskrivningar upphovsrätt guldspadestatyet	0	30 000
Räntekostnader	1 454	1 275
Resultat	-119 277	-550 194

Zara Nasenius
Kanslist

Siv Rodin
Redovisningskonsult

MEDLEMSUTSKOTTET

Antalet medlemmar i FGJ hade den 31 december 2018 fallit från 1049 år 2017 till 982. Sett till tidigare år är det inte ovanligt att medlemsantalet rör sig lite upp och ner. Föreningen gick under 2018 över till digitala fakturer (med påminnelse på papper), något som kan ha spelat in och som vi får utvärdera inför kommande år

Medlemsutskottet består av Jessica Ziegerer, Anna Tiberg, Lena Pettersson och Arne Müller

Verksamheten 2018

Under året har medlemsutskottet fokuserat en del på att få in medlemmar i samband med FGJ:s nya koncept Grävhäng. En swish-lösning är på gång för

Medlemsantal	190325	181231	180409	171231
Medlemmar	1 166	982	1 292	1 049
Varav studenter	60	38	39	9

att underlätta när människor vill bli medlemmar direkt i samband med våra aktiviteter.

Utvecklingsarbete

Föreningen ska fortsätta arbetet med att locka fler medlemmar i journalistkåren. En swish-lösning ska komma på plats, och FGJ har inlett ett arbete med att öka medlemsnyttan vilket torde leda till fler medlemmar på sikt.

INTERNATIONELLA UTSKOTTET

FOTO: FGJ

Miranda Patrucic från OCCRP, och Hafiz Babali från IRFS, håller föreläsning för azeriska journalister i Georgiens huvudstad Tblisi.

Målet för internationella utskottet är att ha omvärldskoll, att identifiera möjliga föreläsare eller företeelser som Grävseminariet kan ha nytta av, att vara Sveriges röst för grävande journalistik i internationella sammanhang, samt att genomföra projekt som stärker den undersökande journalistiken i Sverige och i världen.

Utskottet bestod under 2018 av Valeria Helander, Fouad Youcefi, och Sara Recabarren.

Verksamheten 2018

Efter en tråkig start, då FGJ i mars 2018 valde att dra sig ur samarbetsprojektet Scoop Russia, så har den internationella verksamheten åter accelererat betydligt under året. I april initierade FGJ ett samarbetsprojekt med organisationen IRFS i Azerbajdzjan, med syfte att stärka den undersökande journalistiken i Azerbajdzjan och att skapa en länk mellan azeriska och svenska journalister. Den första delen av projektet, en utbildning för azeriska journalister, hölls av säkerhetsskäl i grannlandet Georgiens huvudstad Tblisi i november. Två av journalisterna kommer också delta vid Gräv19 i Kalmar.

De senaste åren har Svenska Institutet skickat 10-15 journalister från deras samarbetsländer till Grävseminariet, så också 2018. Tyvärr meddelade SI att något projekt inte kunde genomföras till Gräv 2019 på grund av minskade budgetmedel. Istället tog styrelsen sent under året initiativ för att söka ett miljonbelopp från Svenska institutet för ett samarbetsprojekt i Mellanöstern och i Östeuropa.

Under 2018 har FGJ deltagit på den norska SKUP-konferensen samt på Dataharvest i Belgien.

Utvecklingsarbete

Under 2019 ska FGJ närma sig flera internationella organisationer i ett led att få inspiration för utvecklingen av FGJ:s hemsidor. FGJ kommer också att delta vid GIJC i Hamburg i september.

Ekonomi SI projekt	2018	2017
Kurs- och projektintäkter	43 469	89 502
Verksamhetens kostnader	47 268	17 252
Resultat	-3 799	72 250

FOTO: FGJ

Deltagare från Bosnien, Macedonien, Kosovo och Zambia deltog på Gräv18 i Helsingborg.

WEBBUTSKOTTET

En stor del av utskottets arbetsinsats har gått till löpande underhåll som att publicera nyheter, synas och höras i sociala medier och bistå kansliet i samband med guldspadeinlämningen.

Webbutskottet har under året bestått av Åsa Larsson, Marlene Dahlin och Valeria Helander, samt fram till september av Anna Tiberger.

Verksamhet 2018

Ett större utvecklingsarbete med FGJ.se har inletts under året. Fokus på utvecklingsarbetet har varit att öka medlemsnyttan, och det finns flera förslag på hur FGJ:s hemsidor kan utvecklas framöver.

Antal följare av Facebook-sidan ”Föreningen grävande journalister” har ökat från 2543 i januari 2018 till 2857 i januari 2019, enligt Facebooks statistikverktyg. Den genomsnittliga räckvidden på inläggen på föreningens Facebook-sida har ökat något. Under året når inläggen på sidan drygt 467 i snitt. De poster som har störst räckvidd är tips relaterade till Grävseminariet. Föreningen har cirka 1450 (1400) följare på Twitter.

Utvecklingsarbete

Under 2019 kommer en del förändringar att ske på föreningens hemsidor, allteftersom utvecklingsarbetet fortskrider. Mer om utvecklingsarbetet kommer framgå av styrelsens proposition till årsmötet.

UTVECKLINGSPROJEKT - BOKMÄSSAN

Under 2018 genomförde FGJ och Bokmässan ett större samarbete för att lyfta frågor om grävande journalistik och andra mediefrågor under Bokmässan 2018. Från FGJ:s sida innebar samarbetet en möjlighet att såväl uppmärksamma FGJ-medlemmar som skriver böcker, som att värva nya medlemmar.

FGJ var en av mässans huvudpartners. Med en egen scen, Grävscenen, fick FGJ möjlighet att lyfta frågor kring yttrandefrihet och grävande journalistik. FGJ bidrog med totalt 26 programpunkter till Bokmässans och Megs ordinarie program, med fokus på undersökande journalistik. Bland annat bjöds Alan Rusbridger, tidigare chefredaktör på brittiska The Guardian in för en föreläsning om undersökande journalistik. Även danska Cathrine Gyldensted höll en uppskattad föreläsning om konstruktiv journalistik.

FGJ fick stor exponering exempelvis genom att SVT Forum och Utbildningsradion spelade in och sände fem programpunkter. Totalt 1250 personer lyssnade på föreläsningar på Grävscenen under de två dagarna. Samarbetet innebar också att FGJ-medlemmar erbjuds en betydande rabatt på Bokmässan.

Projektet väntades innebära kostnader, men tack vare ett gediget arbete av Valeria Helander så gick satsningen på Bokmässan till och med plus. Liknande satsningar kan genomföras i framtiden.

FOTO: FGJ

FOTO: FGJ

JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTET

Föreningen Grävande Journalister strävar efter en jämn könsfördelning i alla sina aktiviteter. Styrelsen har tidigare beslutat att kontinuerligt göra en detaljerad redovisning av jämställdheten i verksamhetsberättelsen.

Jämställdhetsutskottet har under året bestått av Sara Recabarren och Valeria Helander.

Föreningen har en styrelse med 10 förtroendevalda. Våren 2018 valdes 7 kvinnor och 3 män till styrelsen. Föreningen hade vid årsskiftet (31 december 2018) 1036 medlemmar. Sannantaget för medlemmar och prenumeranter var könsfördelningen jämn med en övervikt av kvinnor. 533 kvinnor och 480 män. Restande 23 st var bibliotek, institutioner mm.

Föreningen Grävande Journalister höll 3 kurser för medlemmarna under 2018. Samtliga kurser hölls av kvinnliga kursledare, sammanlagt 4 kvinnor. Av de totalt 20 deltagarna var 17 kvinnor och 3 män.

Till 2017 års guldspade som delades ut under 2018 kom det in totalt 161 bidrag. Av 303 upphovspersoner var 133 kvinnor och 170 män, vilket är en bättre könsfördelning än förra året. Av totalt 59 nominerade var 27 kvinnor och 32 män, det vill säga att 46 % av de nominerade var kvinnor och 54 % var män. 15 personer vann en Guldspade. 3 av dem var kvinnor och 12 män (20%, 80%).

ÖVRIGT

KANSLIUTSKOTT

Sara Recabarren, Jessica Ziegerer och Johan Wessman.

JURIDISKA RÅDET

Fouad Youcefi samt externa ledamöterna Per Hagström, Peter Jonriksson, Mats Amnell och Jenny Küttim.

SPONSRINGS/ANNONSUTSKOTT: Fouad Youcefi och Johan Wessman.

VALBEREDNING: Vid årsmötet 13 april 2018 valdes Carolina Jemsby, frilans, Nils Hanson, SVT och Jonas Alsgren, TV4 som ledamöter. Till suppleant valdes Bosse Vikingson, frilans.

REVISORER

Vid föreningen Grävande Journalisters årsmöte i Helsingborg 2018-04-13 valdes Lotta Sima och Kristina Lagerström till revisorer och Johan Lindén till revisorssuppleant. Deras uppdrag är att granska såväl styrelsens förvaltning av verksamheten som föreningens bokföring och årsredovisning. Läs deras revisionsberättelse på sidan 12.

Lotta Sima
(SVT) revisor

Kristina Lagerström
(SVT) revisor

FGJ 2020

Styrelsen har sedan 2013 arbetat med en framtidsanalys, så kallas SWOT-analys, med sikte på år 2020. Fem långsiktiga mål har tagits fram som årligen ska redovisas i årsredovisningen och på årsstämman.

1. **FGJ ska fördubbla antalet medlemmar till 2 000 fram till 2020.** Resultat: Under 2018 minskade antalet medlemmar från 1 049 till 982. Att nå målet om 2.000 medlemmar nästa år blir mycket svårt.
2. **FGJ ska halvera antalet medlemsavhopp.** Antalet avhopp kommer att följas upp under 2019.
3. **FGJ ska växa på samtliga intäktsområden 2020, men minska behovet av grävseminariets intäkter.** Resultat: Såväl medlemsavgifter som deltagaravgifter från Gräv minskade under 2018. Övriga intäkter är relativt stabila. Föreningens ekonomiska beroende av Gräv ökar. Åtgärder kommer att vidtas.
4. **Andelen försålda platser till grävseminariet ska öka till 33 procent år 2020.** Resultat: Med 232 respektive 170 försålda medlemsbiljetter är målet uppnått både 2018 och 2019.
5. **FGJ ska ha en större ekonomisk buffert** Resultat: föreningens likvida medel på bank minskade med 468 087 kronor till 946 569 kronor. Senaste två årens förluster har försämrat likviditet och eget kapital. Av minskningen 2018 hänförs 207 100 kronor till donerade medel som överfördes till nybildade Grävfonden.

DN-GRANSKNING AV FGJ-PROJEKT

I november publicerade Dagens Nyheter en granskning av projektet Scoop Russia, som FGJ tidigare under året lämnat. DN:s publicering innehöll uppgifter om att projektet kunde ha infiltrerats av rysk underrättelsetjänst, något som naturligtvis väckte många frågor hos FGJ:s styrelse. Det fanns även uppgifter om att ytterligare en person med militär anknytning övervägts som deltagare projektet.

Eftersom FGJ redan lämnat Scoop Russia så fanns det inga akuta åtgärder som behövde vidtas. Dock började FGJ:s styrelse omgående att titta närmare på vår egen dokumentation kring de aktuella personerna som DN beskrivit.

I det ena fallet kunde vi konstatera att DN hade rätt. En deltagare, anställd vid en tidning ägd av försvarsmakten övervägdes för ett spännande grävprojekt inom ramen för Scoop Russia. Men på grund av kopplingen till ryska försvaret stoppades personen.

I det andra fallet har styrelsen eller projektledarna inte själv kunnat finna några särskilda kopplingar mellan en deltagare och rysk underrättelsetjänst. Vi kunde inte heller hitta någon dokumentation kring att vi fått sådan information vid något tillfälle. Ändå kändes det viktigt att försöka lära sig av händelsen. Därför gjorde FGJ en översyn av projektet där en rad förbättringsförslag för framtida samarbeten i regionen togs fram.

Att FSB eller andra ryska organ skulle vara intresserade av Scoop Russia har vi tagit för givet ända sedan starten för verksamheten, varför FGJ valt att exempelvis inte kryptera mail och liknande - utan tvärtom utgå från att underrättelsetjänster kan övervaka oss.

Slutligen vill styrelsen konstatera att Scoop Russia-projektet var ett fenomenalt projekt för att stödja rysk undersökande journalistik. Totalt har vi, en liten ideell förening, hjälpt 108 ryska journalister med utbildning och coaching och samt finansiering av grävande journalistik. Det hoppas jag att vi kommer att kunna fortsätta med.

DN har efter publiceringarna fått utstå en del kritik, men inte från FGJ. Tvärt om känner vi som styrelse tacksamhet inför att någon ägnat tid och kraft för att genomlys även delar som berör vår verksamhet.

GRÄVFONDEN

Stiftelsen Grävfonden bildades i slutet av 2017 på uppdrag av Föreningen Grävande Journalisters årsmöten 2014, 2015, 2016 och 2017. Stiftelsen är helt fristående från FGJ, och redogör för sin verksamhet i egna bokslut och verksamhetsberättelser.

I Grävfondens styrelse sitter ordförande Kerstin Brunberg, ledamöterna Cecilia Krönlein, Cecilia Zadig, Göran Ellung, och Erik Palm samt suppleanterna Fouad Youcefi, Emanuel Sidea, Carl Thulin och Mette Friberg. FGJ:s årsmöte 2018 beslutade om ett ekonomiskt stöd till Grävfonden på 40 000 kronor under tre år.

Utdrag ur Grävfondens verksamhetsberättelse

Sedan idén föddes har Sveriges första stipendiefond för grävande journalistik och dess syfte blivit än mer angeläget. Mer än någonsin behövs kompetensutveckling, utbildning och erfarenhet för att kunna granska liksom det krävs än mer skydd för granskande journalister.

Grävfondens första donatorer David Lagercrantz, Sören Sommelius, Johan Björkmans stiftelse, Hans Hernborn och Fredrik Holmér har förstått detta, liksom även Handelsbanken och revisionsfirman Adrian & Partners som pro bono hjälpt oss med arbetet med stiftelseurkund och formalia respektive med att vara vår revisor. Vi vill också tacka vår kollega Christer Hillbom som hjälpt oss med årsredovisningen. Det är vi tacksamma för.

Vid Grävfondens seminarium den 23 oktober i Stockholm kunde Ann Törnkvist bli vår första mottagare av ett stipendium på 50 000 kronor för en utbildningspraktik vid prisbelönta internationella journalistnätverket Organized Crime and Corruption Reporting Project, OCCRP, i Sarajevo.

Styrelsen fortsätter nu att systematiskt arbeta för att öka kapital och donatorsmedel. Vi är tacksamma för allt stöd för vår målsättning att journalistiken ytterligare utvecklas som en avgörande och omistlig kunskapskälla för medborgarna.

FGJ BIDRAG TILL GRÄVFONDEN	2018	2017
Resekostnader	11 785	2 497
Representation	0	2 575
Övriga kostnader	13 771	0
Summa	-25 556	-5 072

Gräv 18 i Helsingborg

FOTON: FGI - NOELLA JOHANSSON

Revisionsberättelse för Föreningen Grävande Journalister för verksamhetsåret 2018

Undertecknade, som av Föreningen Grävande Journalisters årsmöte utsetts att revidera föreningens räkenskaper och förvaltning för verksamhetsåret 1 januari – 31 december 2018, ber att efter fullgjort uppdrag få lämna följande berättelse.

Räkenskaperna är förda i god ordning, lätta att granska och överblicka. Inkomster och utgifter är styrkta av verifikationer och överensstämmar med av styrelsen fattade och protokollförda beslut. Med stöd av vår granskning vill vi rekommendera föreningens årsmöte att bevilja den avgående styrelsen ansvarsfrihet för den period som vår granskning avser.

Stockholm den 1 april 2018

Lotta Sima

Kristina Lagerström

Förslag till verksamhetsplan 2019

FGJ:s grundläggande verksamhet

- Erbjud utbildningstillfällen, kurser eller föreläsningar på flera olika ställen i landet.
- Anordna det årliga Grävseminariet, där guldspadarna delas ut.
- Utveckla kursverksamheten och öka intäkterna.

Ekonomi

- Stärka arbetet med sponsorlösningar för att öka intäkterna.
- Sprida konceptet med stödmedlemskap till fler mediebolag i Sverige.
- Se över hur kansliet och Scoop kan utvecklas och samtidigt samordna verksamheterna så att kostnaderna minskar och medlemsnyttan ökar.

Verksamhetsutveckling

- Utveckla fler verktyg för medlemmar på hemsidan och modernisera dess design.
- Stärka föreningens opinionsbildande arbete och vara aktiv i debatter som rör FGJ:s frågor.
- Se över formerna för Reporterlistan för bättre utbyte mellan reportrar.

Internationella kontakter

- Delta i det nordiska samarbetet kring grävande journalistik
- Stärka FGJ:s internationella kontakter och nätverk som kan vara till gagn för medlemmarna.

Medlemsarbete

- Öka antalet medlemmar.
- Genomföra riktat arbete gentemot journalistutbildningar i syfte att sprida information om grävande journalistik och föreningen, samt öka antalet studentmedlemmar.
- En gång i månaden mejla ut nyhetsbrev till medlemmarna.

Övrigt

- Implementera relevanta policier för styrelsearbetet.

Proposition: Arvoden för förtroendevalda 2019

Förslag

Styrelsen föreslår att årsmötet:

- Bifaller styrelsens proposition om arvoden för förtroendevalda 2019

Sammanfattning

FGJ:s styrelse föreslår följande arvoden för verksamhetsåret 2019.

Part	Förslag till arvode 2019	Arvode 2018	Förändring
FGJ ordf	12 dagar á 1 500 kr	12 dagar á 1 500 kr	Ingen förändring
FGJ kassör	12 dagar á 1 500 kr	12 dagar á 1 500 kr	Ingen förändring
FGJ övr. förtroendevalda	-	-	Ingen förändring
Grävfondens styrelse	-	-	Ingen förändring

*alla siffror i tabellen är exklusive sociala kostnader.

Bakgrund

Efter ett styrelsebeslut taget för ett större antal år sedan erhåller föreningens ordförande och kassör redan idag en mindre ersättning för det arbete de lägger ner för föreningen. Inga andra arvoden för förtroendevalda utgår idag.

FGJ:s styrelse konstaterade efter det extra årsmötet hösten 2017 att frågan om arvoden för förtroendevalda framöver bör avgöras av medlemmarna på ett årsmöte. I propositionen "Förändrade stadgar för föreningen Grävande Journalister" föreslår styrelsen att beslut om arvode för förtroendevalda fortsättningsvis varje år ska tas upp som punkt på föreningens årsmöten.

Om stadgeförändringarna röstas igenom så träder de ikraft först efter årets årsmöte. Mot bakgrund av att stadgeförändringarna alltså ännu inte trätt ikraft så lägger styrelsen en formell proposition om denna ersättning redan nu, för att frågan om arvoden ska vara så transparent som möjligt.

Under 2017 bildades också stiftelsen Grävfonden bildats. Av deras stadgar framgår att det är FGJ:s medlemmar som har att besluta om arvoden för förtroendevalda i Grävfonden.

Överväganden

FGJ har sedan starten varit en ideell förening, och den största delen av arbetet med föreningen har, vid sidan av kansliet, skett med hjälp av ideella krafter. Några undantag finns. Grävgeneraler som behövt ta ledigt från sitt arbete för föreningens skull är ett sådant exempel. En mindre ersättning för ordförande och kassör för det merarbete deras respektive roller innebär är ett annat.

Samtidigt har mediebranschen genomgått stora förändringar de senaste åren, och det är idag inte självklart att arbetsgivarna till våra förtroendevalda låter deras anställda arbeta med FGJ-frågor på arbetstid.

FGJ som förening har också växt på många sätt. Fler medlemmar, en bredare verksamhet, och ett mål om att göra föreningen mindre beroende av Grävseminariet innebär att kraven på förtroendevalda i föreningen ökar.

Om verksamheten ska fortsätta växa framöver behöver FGJ fundera över om antingen kansliet ska växa, eller om styrelsen ska erhålla ersättning för arbetet man lägger ner i föreningen.

Trots detta anser styrelsen att föreningen i nuläget fortsatt ska vara i huvudsak ideell. Denna bedömning görs framförallt med tanke på föreningens blygsamma omsättning och den begränsning som uppdraget då har.

Arvode till förtroendevalda

Idag har förtroendevalda inget arvode. Ersättning för resor, utlägg, kurser och förlorad arbetsinkomst m.m. kan dock förekomma. Styrelsen ser inga skäl att förändra arvodet.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar att inget arvode utgår för förtroendevalda i FGJ 2018.

Ersättning till ordförande och kassör

Sedan tidigare erhåller FGJ:s ordförande och kassör en årlig ersättning för 12 dagar á 1 500 kronor exkl. sociala kostnader. Även ersättning för resor, utlägg, kurser, och förlorad arbetsinkomst m.m. kan förekomma.

Styrelsen ser inga skäl att förändra upplägget för arvodet. Styrelsen anser inte heller att ersättningen ska höjas under 2019, men att nästa år bör innehålla en höjning av arvodet med tanke på prisutvecklingen i övrigt i samhället.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar om ersättning under 2018 till ordförande och kassör för FGJ om 12 dagar á 1 500 kronor var exkl. sociala kostnader.

Arvode till förtroendevalda i Grävfonden

Under slutet av 2017 bildades stiftelsen Grävfonden som är en egen juridisk person vid sidan av FGJ:s verksamhet. Det är FGJ som föreslår styrelseledamöter till Grävfonden, och i enlighet med Grävfondens stadgar är det också FGJ som kan bestämma huruvida Grävfondens förtroendevalda ska erhålla något arvode.

Grävfondens ordförande Kerstin Brunberg meddelade under 2017 att tanken med Grävfonden varit att dess ledamöter ska arbeta ideellt utan arvode.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar att inget arvode utgår för förtroendevalda i Grävfonden 2018.

Proposition:
Förändrade stadgar för föreningen
Grävande Journalister

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	3
Förslag till förändringar	4
§1 Ändamål.....	4
§2 Medlemskap	4
§3 Medlemsförpliktelser	5
§4 Årsmötet.....	5
§5 Extra årsmöte (Ny paragraf)	8
§6 Styrelsen	9
§7 Stadgeändring.....	9
§8 Föreningens upplösning	10
Avslutning.....	10

Förslag

Styrelsen föreslår att årsmötet:

- **Bifaller propositionen "Förändrade stadgar för föreningen Grävande Journalister"**

Sammanfattning

FGJ:s styrelse föreslår ett antal förändringar av föreningens stadgar.

Någon översyn av föreningens stadgar har inte skett på lång tid i föreningen. Med tanke på flera viktiga händelser den senaste tiden, så har behovet av en översyn aktualiserats. Översynen har fokuserat främst på att förtydliga stadgarna avseende extra årsmöte, att införa stadgar avseende den nyligt bildade Grävfonden, samt att möjliggöra för föreningen att ha stödmedlemmar.

Utöver ovanstående punkter föreslås också mindre förändringar som syftar till att göra stadgarna mer överskådliga och lättare att förstå.

Bakgrund

Sedan FGJ startade har inga större förändringar av föreningens stadgar genomförts. Många förändringar har dock skett såväl i omvärlden som i föreningen. Under det senaste året har två för FGJ mycket ovanliga händelser inträffat.

1. Stiftelsen Grävfonden bildades med ändamålet att dela ut stipendier ägnade att främja en djupgående och kritiskt granskande journalistik.
2. FGJ:s styrelse kallade till två extra årsmöten för beslut om arvodering av styrelseordföranden, samt för val av ny ordförande, kassör och nya styrelseledamöter.

I samband med de extra årsmötena aktualiserades frågan om FGJ:s stadgar, och det rådde delade meningar om såväl vilka frågor som skulle tas upp på mötet, som formerna för kallelse och dylika formaliafrågor. Från revisorer, styrelse och medlemmar kom önskemål om förtydliganden av stadgarna gällande extra årsmöte.

Stiftelsen Grävfondens bildande innebär också att FGJ:s årsmöte behöver behandla frågan om val av styrelse till stiftelsen. Eftersom FGJ:s stadgar inte nämner Grävfonden behöver skrivningar införas.

I arbetet har förutom undertecknade även FGJ:s styrelse, revisorer, valberedning samt Grävfonden deltagit. Även en advokatfirma med särskilt fokus på ideella föreningar har konsulterats i arbetet.

Förslag till förändringar

§1 Ändamål

Portalparagrafen som beskriver föreningens ändamål är den viktigaste av alla. Förslag har kommit på kosmetiska mindre förändringar. Undertecknads bedömning är att det inte är motiverat att föreslå några särskilda ändringar i paragrafen.

Inga förändringar föreslås.

FÖRESLAGEN LYDELSE

Föreningen Grävande Journalister (FGJ) är en ideell och partipolitiskt obunden förening med demokratisk grundvärdering som hävdar alla människors lika rättigheter. Föreningens namn är Grävande Journalister och dess säte är Stockholm, Sverige. Dess syfte är att främja en djupgående och kritisk granskande journalistik, att verka för en bättre utbildning inom den undersökande journalistiken, att bidra till ett ökat kunskapsutbyte och samarbete mellan journalister emellan samt att arbeta för en god journalistisk etik på detta område.

§2 Medlemskap

Paragrafen om medlemskap beskriver vilka som kan bli medlemmar i föreningen och vilka typer av medlemskap som finns. Styrelsen föreslår att en möjlighet till stödmedlemskap förs in i stadgarna. Det öppnar upp möjligheten till nya typer av intäkter för föreningen.

Förändringarna har vitsordats av advokatbyrån.

NUVARANDE LYDELSE

§2 Medlemskap

Föreningen är öppen för journalister, lärare och forskare inom journalistämnen, journaliststuderande samt pensionerade journalister. Även andra personer som kan dokumentera ett stort behov och intresse av att följa utvecklingen inom den undersökande journalistiken kan, i undantagsfall och efter särskild prövning av styrelsen, upptas som medlemmar. Styrelsen avgör gränsdragningsfrågor. Styrelsen kan också utse hedersmedlemmar.

FÖRESLAGEN LYDELSE

§2 Medlemskap

Föreningen är öppen för journalister, lärare och forskare inom journalistämnen, journaliststuderande samt pensionerade journalister. Även andra personer som kan dokumentera ett stort behov och intresse av att följa utvecklingen inom den undersökande journalistiken kan, i undantagsfall och efter särskild prövning av styrelsen, upptas som medlemmar. **Styrelsen har även en möjlighet att låta redaktioner, företag, utbildningsinstitutioner och andra organisationer som har verksamhet med anknytning till undersökande journalistik teckna stödmedlemskap i föreningen i enlighet med de villkor som styrelsen fastställer.** Styrelsen kan också utse hedersmedlemmar. Styrelsen avgör gränsdragningsfrågor för medlemskap.

§3 Medlemsförpliktelser

Paragrafen beskriver vilka rättigheter och skyldigheter som gäller för medlemmar i föreningen. Inga förslag om förändringar har inkommit.

Inga förändringar föreslås.

FÖRESLAGEN LYDELSE

§3 Medlemsförpliktelser

Medlem ska erlægga fastställd medlemsavgift i föreskriven tid, samt i övrigt uppträda så att han/hon inte kränker föreningens ändamål. Styrelsen kan utesluta medlem som bryter mot ändamålsparagrafen och som inte uppfyller medlemsförpliktelserna. Utesluten medlem äger dock rätt att överklaga styrelsens beslut till årsmötet.

§4 Årsmötet

Årsmötesparagrafen innehåller skrivningar om formerna för och förberedelserna inför årsmötet. Dessutom beskriver paragrafen vilka frågor som ska behandlas på årsmötet, hur de olika valen som görs på årsmötet ska gå till, samt vad som gäller för extra årsmöte. Slutligen beskriver också paragrafen vilka rättigheter som de närvarande har på årsmöten.

Under hösten höll FGJ två extra årsmöten. Det ena årsmötet hölls efter att styrelsen beslutat kalla till sådant. Då var skälet att styrelsen önskade årsmötets syn på en större arvodering av föreningens ordförande. Efter att årsmötet röstat nej till styrelsens proposition valde delar av styrelsen att lämna sina uppdrag. Det andra extra årsmötet hölls således med anledning av att föreningen behövde välja ny ordförande, kassör och nya ledamöter.

I samband med de två årsmötena framkom att stadgarna inte gav önskad vägledning om formerna för extra årsmöte. Översynen har landat i justeringar i såväl disposition som innehåll i paragrafen om årsmöte. Även medlemmar med rabatterade medlemskap föreslås få rösträtt vid årsmöten och andra medlemsmöten.

Följande ändringar föreslås:

NUVARANDE LYDELSE

§4 Årsmötet

Årsmötet är föreningens högsta beslutande organ och hålls innan april månads utgång. Extra årsmöte hålls på styrelsens kallelse, eller om minst en fjärdedel av medlemmarna eller revisorerna så begär i skrivelse till styrelsen. Kallelse till årsmötet ska ske senast sex veckor i förväg. Motioner ska vara styrelsen tillhanda minst tre veckor före årsmöte.

På årsmötet ska följande frågor behandlas: Frågan om mötets stadgeenliga utlysande, styrelsens verksamhetsberättelse, revisorernas rapport, ansvarsfrihet för styrelsen, verksamhetsplan, budget, medlemsavgift, av medlemmarna väckta frågor, val av styrelse, val av Guldspadejury, val av revisorer jämte suppleant, val av valberedning samt övriga frågor.

Val av styrelse sker enligt följande: ordföranden väljs särskilt, för en period om ett år. Därutöver väljs sex ordinarie ledamöter och tre suppleanter, likaledes för ett år. En av ledamöterna väljs särskilt som kassör. Styrelsen ska ha geografisk och yrkesmässig bredd och majoriteten av ledamöterna ska vara reportrar när de utses till sina uppdrag.

Valberedningen består av tre ordinarie ledamöter och en suppleant som väljs på ett år i taget.

I Guldspadejuryen sitter sju ordinarie ledamöter som väljs på en period av ett år. En av ledamöterna utses till sammankallande. Juryen som helhet ska ha erfarenhet av att bedöma undersökande journalistik. Beslut om införande eller borttagande av kategori/klass fattas av årsmötet. Styrelsen får i uppdrag av årsmötet att vid frånfällen i juryen för Guldspaden aktivera valberedningen för att utse en ersättare. Förslaget tas sedan upp för beslut i styrelsen som sedan redovisar detta till årsmötet.

Styrelsen utser redaktör för Scoop, som också är ansvarig utgivare och budgetansvarig för Scoop. Föreningens revisorer väljs också på ett år i taget. Alla medlemmar som fullföljt förpliktelserna enligt paragraf 3 har närvaro- förslags-, yttrande- och rösträtt på årsmötet och övriga medlemsmöten. Medlem som betalar rabatterad medlemsavgift, exempelvis studerande- eller hedersmedlem, har ej rösträtt. Röstning genom fullmakt är inte tillåten. Vid lika röstetal har mötesordföranden utslagsröst. Vid val skiljer lotten.

FÖRESLAGEN LYDELSE

§4 Årsmötet

Årsmötet är föreningens högsta beslutande organ och hålls innan april månads utgång. Kallelse till årsmötet ska ske senast sex veckor i förväg. Motioner ska vara styrelsen tillhanda minst tre veckor före årsmöte.

På årsmötet ska följande frågor behandlas: Frågan om mötets stadgeenliga utlysande, styrelsens verksamhetsberättelse, revisorernas rapport, ansvarsfrihet för styrelsen, verksamhetsplan, budget, medlemsavgift, **arvode till styrelseledamöter**¹, av medlemmarna väckta frågor, val av styrelse, val av Guldspadejury, **val av styrelse till stiftelsen Grävfonden**², val av revisorer, val av valberedning samt övriga frågor.

Val av styrelse sker enligt följande: ordföranden väljs särskilt, för en period om ett år. Därutöver väljs **åtta ordinarie ledamöter och en suppleant**³, likaledes för ett år. En av ledamöterna väljs särskilt som kassör. Styrelsen ska ha geografisk och yrkesmässig bredd och majoriteten av ledamöterna ska vara reportrar när de utses till sina uppdrag. **Vid frånfällen i styrelsen ska valberedningen utse en adjungerad ledamot**⁴.

Valberedningen består av tre ordinarie ledamöter och en suppleant som väljs på ett år i taget.

I Guldspadejuryen sitter **sju till nio**⁵ ordinarie ledamöter som väljs på en period av ett år. En av ledamöterna utses till sammankallande. Juryen som helhet ska ha erfarenhet av att bedöma undersökande journalistik. Beslut om införande eller borttagande av kategori/klass fattas av årsmötet. Styrelsen får i uppdrag av årsmötet att vid frånfällen i juryen för Guldspaden aktivera valberedningen för att utse en ersättare. Förslaget tas sedan upp för beslut i styrelsen som sedan redovisar detta till årsmötet.

I stiftelsen Grävfonden sitter fem ledamöter och fem personliga suppleanter som väljs på en period av två år.

Årsmötet ska utse och entlediga styrelseledamöter och suppleanter till stiftelsen Grävfondens styrelse i enlighet med vad som föreskrivits i stiftelsen Grävfondens stiftelseförordnande.

Årsmötet ska också behandla andra frågor som kan ha aktualiserats med anledning av styrelseledamots avgång eller frånfälle, enligt stiftelsen Grävfondens stiftelseförordnande.⁶

Föreningens **två revisorer jämte suppleant**⁷ väljs på ett år i taget.

Alla **individuellt anslutna**⁸ medlemmar som fullföljt förpliktelserna enligt paragraf 3 har närvaro- förslags-, yttrande- och rösträtt på årsmötet och övriga

medlemsmöten. Hedersmedlemmar har närvaro-, förslags- och yttrande rätt på årsmötet och övriga medlemsmöten. **Stödmedlemmar saknar närvaro- förslags- och yttrande- och rösträtt på årsmötet och övriga medlemsmöten⁸.**

Röstning genom fullmakt är inte tillåten. Vid lika röstetal har mötesordföranden utslagsröst. **Vid lika röstetal i personval skiljer lotten⁹.**

¹Arvode till styrelseledamöter

På förslag från både styrelse och revisorer har punkten "arvode till styrelseledamöter" lagts till. På så sätt tydliggörs att beslut om arvodering av styrelseledamöter ska tas av årsmöten. Ersättning för utlägg och förlorad arbetsinkomst omfattas inte av punkten. Sedan tidigare har föreningens ordförande och kassör rätt till en mindre ersättning för 12 arbetsdagar á 1.500 kronor per dag för det merarbete för föreningen som de båda rollerna medför.

²Val av styrelse till stiftelsen Grävfonden

Under det senaste året har en interimstyrelse arbetat med att samla medel för bildandet av stiftelsen Grävfonden. Nu är Grävfonden bildad, och stiftelsen förhåller sig självständigt till FGJ. Det är dock FGJ:s årsmöte som föreslår vilka som ska sitta i Grävfondens styrelse, och detta behöver därför behandlas i FGJ:s stadgar. Grävfondens egna stadgar stipulerar för närvarande att endast hälften av ledamöterna och suppleanterna byts ut varje år, vilket innebär att den som väljs blir invald på två år. Eftersom Grävfonden i stiftelseförordnandet har reglerat hur val av styrelse för Grävfonden ska gå till föreslås att FGJ:s stadgar hänvisar till stiftelseförordnandet. På det sättet undviker man eventuella tolkningskonflikter mellan FGJ:s stadgar och stiftelseförordnandet

³Åtta ledamöter och en suppleant

Vid förra årsmötet antogs en proposition om att minska antalet suppleanter i FGJ:s styrelse. För att slå igenom i stadgarna krävs två på varandra följande årsmötesbeslut, varför förslaget finns beskrivet i en ny proposition i år, samt även i detta dokument.

⁴Frånfällan i styrelsen

Tidigare har styrelsen själv kunnat välja adjungerad ledamot när någon styrelseledamot lämnar sin post. En bättre ordning är att valberedningen tar sådana beslut. Förslag kan naturligtvis fortfarande komma från styrelsen eller andra. En adjungerad ledamot har dock aldrig rösträtt.

⁵Antal ledamöter i Guldspadejury

På önskemål från Guldspadejury har vi öppnat upp för möjligheten att låta jury bestå av sju till nio ledamöter istället för som tidigare, av sju. Detta ger manöverutrymme för såväl valberedning och jury, och innebär inget försvårande av juryns arbete.

⁶Stiftelsen Grävfonden

Se punkt 2 ovan.

⁷Två revisorer jämte suppleant

På revisorerernas och valberedningens önskemål har antalet revisorer tydliggjorts.

⁸Rösträtt m.m

På advokaternas rekommendation har det tydliggjorts vad som är föreskrivet för såväl heders- som stödmedlemmar i fråga om rösträtt, närvarorätt, förslagsrätt och yttranderätt på årsmöten och andra frågor.

⁹Lika röstetal

På advokaternas rekommendation har meningen förtydligats.

§5 Extra årsmöte (Ny paragraf)

Paragrafen är ny och beskriver formerna för extra årsmöten. Innehållet i paragrafen har i delar behållits från tidigare, men flera förändringar föreslås också.

NUVARANDE LYDELSE

§4 Årsmöte

/.../ Extra årsmöte hålls på styrelsens kallelse, eller om minst en fjärdedel av medlemmarna eller revisorerna så begär i skrivelse till styrelsen.

FÖRESLAGEN LYDELSE

§5 Extra årsmöte

Extra årsmöte hålls på styrelsens kallelse **eller om revisorerna eller minst en fjärdedel av medlemmarna⁹ begär det i skrivelse till styrelsen. Ett extra årsmöte kan enbart besluta i frågor som upptagits i kallelsen, eller omedelbart föranleds av något som där finnes upptaget.¹⁰ Vid det extra årsmötet tillåts medlemmar närvara på distans enligt för vid var tid gällande styrdokument avseende distansnärvaro vid extra årsmöte, som styrelsen beslutar om. Medlem som önskar delta på distans ska senast en vecka innan det extra årsmötet skriftligen anmäla detta till styrelsen.¹¹**

Förslaget har samlat de stadgar som behandlar extra årsmöte i en och samma paragraf. På advokatfirmans rekommendation har vi valt att skapa en helt ny paragraf för frågan, av tydlighetsskäl.

⁹Kallelse från revisorer

Revisorerna har efterfrågat språkligt förtydligande om revisorernas möjlighet att kalla till extra årsmöte.

¹⁰Dagordningsfrågan

Förslaget beskriver också vilka frågor som ska tas upp vid extra årsmöten, vilket inte varit helt självklart med nuvarande lydelse. Den föreslagna formuleringen "Ett extra årsmöte kan enbart besluta i frågor som upptagits i kallelsen, eller omedelbart föranleds av något som där finnes upptaget", är en standardformulering som torde fungera väl även i FGJ och som tillstyrkts även av den anlitade advokatfirman.

¹¹Distansnärvaro

En annan viktig fråga är huruvida extra årsmöten ska kunna hållas på flera platser samtidigt. Flera sådana önskemål har framförts, framförallt med hänsyn till föreningens spridning i Sverige, och med hänsyn till att det ordinarie årsmötet hålls i samband med Grävseminariet där en betydande del av föreningens medlemmar är samlade. Förslaget ovan behåller närvarokravet, och förbudet mot röstning via ombud, men öppnar upp för att med hjälp av exempelvis tekniska hjälpmedel hålla extra årsmöte på flera platser samtidigt. På rekommendation från advokatfirman har vi valt att inte

närmare beskriva exakt på vilket sätt distansdeltagande på extra årsmöte ska ske, då sådana uppgifter lätt blir föråldrade. Istället upprättas ett styrdokument med regler kring distansnärvaro. Styrdokumentet kan uppdateras kontinuerligt, men ska i händelse av extra årsmöte vara ändamålsenligt utformat.

§6 Styrelsen

Styrelseparagrafen beskriver formerna för styrelsearbetet. Två mindre förändringar föreslås, den ena är hänförlig till propositionen som antogs förra året om att minska antalet suppleanter i FGJ:s styrelse. Eftersom praxis är att hälften av ledamöterna krävs för beslutsföret i styrelser, så behöver även nedanstående paragraf justeras. Meningen om Scoop har flyttats, och justerats på så sätt att styrelsen utser ansvarig utgivare för Scoop.

NUVARANDE LYDELSE

§5 Styrelsen

Styrelsen väljer inom sig vice ordförande och sekreterare. Den sammanträder på ordförandes, eller om sådant finnes, arbetsutskottets kallelse. En majoritet av styrelsens ledamöter kan också begära att styrelsen sammanträder. Styrelsen är beslutsför när minst fyra av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal i styrelsen har ordförande utslagsröst. Styrelsens firma tecknas av ordförande och kassör var för sig.

FÖRESLAGEN LYDELSE

§5 Styrelsen

Styrelsen väljer inom sig vice ordförande och sekreterare. Den sammanträder på ordförandes, eller om sådant finnes, arbetsutskottets kallelse. En majoritet av styrelsens ledamöter kan också begära att styrelsen sammanträder. Styrelsen är beslutsför när minst **fem** av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal i styrelsen har ordförande utslagsröst. Styrelsens firma tecknas av ordförande och kassör var för sig. **Styrelsen utser ansvarig utgivare för Scoop.**

§7 Stadgeändring

Paragrafen beskriver vad som krävs för att förändra föreningens stadgar. På rekommendation från advokatbyrån föreslås förtydligande om att det krävs två på varandra direkt följande ordinarie årsmöten.

NUVARANDE LYDELSE

§5 Stadgeändring

Ändring av dessa stadgar kräver beslut på två av varandra direkt följande årsmöten.

FÖRESLAGEN LYDELSE

§6 Stadgeändring

Ändring av dessa stadgar kräver beslut på två av varandra direkt följande **ordinarie** årsmöten.

§8 Föreningens upplösning

Stadgarnas sista paragraf beskriver formerna för föreningens upplösning, inklusive hur eventuella medel i föreningen ska användas.

Inga förändringar utöver justering av paragrafnumret föreslås.

FÖRESLAGEN LYDELSE

§7 Föreningens upplösning

Beslut om upplösning av denna förening ska behandlas på två av varandra direkt följande möten, varav ett ska vara årsmöte. Vid det första mötet ska samtliga förslag diskuteras. Frågan bordläggs därefter. Nästkommande möte kan med 3/4 majoritet av de närvarande medlemmarna besluta att upplösa föreningen.

Föreningens kvarvarande tillgångar ska tillfalla en fond för undersökande journalistik vars stadgar ska spegla syftet med föreningen Grävande Journalister. Fonden ska förvaltas av för ändamålet särskilt bildad stiftelse. Det sista årsmötet fastställer stadgarna för stiftelsen och väljer den första styrelsen. Stiftelsens stadgar ska spegla syftet och ändamålet med Föreningen Grävande Journalister.

Med dessa stadgar är Grävande Journalister registrerad som ideell förening.

Avslutning

Detta förslag har arbetats fram av Jessica Ziegerer och Fouad Youcefi på uppdrag av FGJ:s styrelse. Synpunkter och idéer har efterfrågats från revisorerna Lotta Sima och Kristina Lagerström, från valberedningens ledamöter Carolina Jemsby, Jens Mikkelsen och Nils Hanson, från guldspadejuryns ordförande Bertholof Brännström, från stiftelsen Grävfondens styrelseordförande Kerstin Brunberg, samt från övriga ledamöter i FGJ:s styrelse. Vi har också valt att konsultera advokat Fredrik Engström vid Engström & Hellman Advokatbyrå.

Samtliga parter har inkommit med kloka tankar och synpunkter.

Proposition: Utveckling av Scoop och fgj.se

Förslag

Styrelsen föreslår årsmötet att besluta:

- Uppdra åt styrelsen att utreda vad en större förändring av föreningens hemsida kostar. Verktyg som ska omfattas i utredningen är bland annat:
 - inloggning för medlemmar
 - gränssnitt för spridning av föreläsningar och tipsheets
 - automatiserat nyhetsbrev
 - gräv-wiki
- Uppdra åt styrelsen att redovisa resultatet av utredningen för medlemmarna senast vid nästa årsmöte.
- Uppdra åt styrelsen att inleda en utveckling av fgj.se och gravseminariet.se i den mån arbetet kan ske inom budget.
- Uppdra åt styrelsen att ta fram en proposition till nästa årsmöte om Scoops framtid.

Sammanfattning

Styrelsen har under vintern gjort en utvärdering av Scoop och av fgj.se utifrån perspektivet medlemsnytta. Utvärderingarna har bestått av dels en egen analys, dels av intervjuer med tio FGJ-medlemmar.

Styrelsens slutsats är att fgj.se är i behov av en rejäl modernisering och av nya verktyg som ökar medlemsnyttan. Kostnaderna för en sådan utveckling behöver dock utredas närmare.

Styrelsens slutsats utifrån det begränsade materialet är också att en digital Scoop är det bästa för medlemsnyttan, under förutsättning att den tar vara på nätets möjligheter, är strukturerad och lyckas nå ut.

En del av förändringarna gällande fgj.se går att redan nu börja arbeta med, i den mån de ryms inom budget. Andra behöver närmare utredas. För att medlemmarna ska kunna ta del av och delta i arbetet bör styrelsen med fördel redovisa resultatet av utredningen för medlemmarna, något som kan ske under verksamhetsåret.

De verktyg som styrelsen bedömer ger störst medlemsnytta – och som bör ingå i utredningen är:

- gränssnitt för spridning av föreläsningar och tipsheets
- inloggning för medlemmar
- automatiserat nyhetsbrev
- gräv-wiki

Scoops framtid beror delvis på i vilken utsträckning nya fgj.se kräver kraft och medel från övrig verksamhet.

- Uppdra åt styrelsen att redovisa resultatet av utredningen för medlemmarna senast vid nästa årsmöte.
- Uppdra åt styrelsen att inleda en utveckling av fgj.se och gravseminariet.se i den mån arbetet kan ske inom budget.
- Uppdra åt styrelsen att ta fram en proposition till nästa årsmöte om Scoops framtid.

Bakgrund

En av styrelsens viktigaste prioriteringar är att öka medlemsnyttan. Styrelsen har identifierat föreningens hemsida som den plattform som har störst potential att utvecklas

Under flera år har styrelsen arbetat med att se över framtiden för medlemstidskriften Scoop som länge kostat föreningen mycket pengar. Under hösten och vintern 2017/2018 inleddes ett större arbete med att utreda tidskriftens fortsatta funktion. Målet var att inför årsmötet 2019 ta fram en proposition för medlemmarna att ta ställning till.

Samtidigt har styrelsen inlett ett arbete med att utveckla FGJ:s sajt för att öka medlemsnyttan. Dessa två frågor har många gemensamma beröringspunkter och har därför utretts tillsammans.

I arbetet har hela FGJ:s styrelse samt Scoop-redaktören deltagit.

Överväganden

Scoop

FGJ har gjort en utvärdering av medlemstidskriften Scoop. Utvärderingen har utgått från framförallt vilken medlemsnytta Scoop utgör för våra medlemmar. Utvärderingen har bestått en analys utifrån närläsning av ett antal nummer av Scoop, samt av intervjuer med tio FGJ-medlemmar.

Styrelsens slutsats utifrån det begränsade materialet är att en digital Scoop är det bästa för medlemsnyttan, under förutsättning att den tar vara på nätets möjligheter, är strukturerad och lyckas nå ut.

1. Egen analys

Scoop skulle kunna ha många olika uppgifter ur nyttyosynpunkt. Här listas de som styrelsen identifierat:

- Vara ett sorts kitt, stärka identiteten, en grävande gemenskap.
- Bidra med kunskap
- Ge insikter.
- Inspirera.
- Bidra med omvärldskoll.
- Vara ett verktyg
- Vara en plats för diskussion och möten.

Fyra nummer av Scoop har närlästs utifrån ovanstående uppgifter. FGJ kan konstatera att tidskriften redogör, förklarar, analyserar, fördjupar. Den ger kunskaper, insikter och inspirerar.

Scoop överensstämmer helt med följande:

- Bidra med kunskap
- Ge insikter
- Inspirera

Signalvärdet av identitet och gemenskap är svårt att avgöra, men finns säkert där i någon grad. Tidskriften lägger ofta fokus på det största, mest utmärkande, det som kräver resurser. Undantag är exempelvis Grilltipsen. Tidskriften ger viss omvärldskoll. Men pressläggningen kräver i nuläget framförhållning, vilket gör att de gräv som är mest aktuella vid tillfället för utgivningen inte syns i tidningen.

Scoop överensstämmer delvis med följande:

- Vara ett sorts kitt, stärka identiteten, en grävande gemenskap
- Bidra med omvärldskoll
- Vara ett verktyg

Den är ingen mötes- eller diskussionsplats och ger ganska lite verktyg.

Scoop överensstämmer inte alls med följande:

- Vara en plats för diskussion och möten

En utveckling av Scoop behöver fokusera på att utveckla de uppgifter som Scoop idag inte lyckas med. Styrelsen ser störst potential i att utveckla följande:

2. Enkät svar om Scoop

FGJ intervjuade totalt tio medlemmar om Scoop. De intervjuade bestod av verksamma journalister i åldrarna 20-60, från norr till söder, från tidningar, tv och radio. Frågorna fokuserade på hur de använder sig av och ser på Scoop som medlemstidskrift.

Upplevelserna av tidskriften skiftade bland respondenterna. Vissa uppgav att Scoop inspirerar och att de läser nästan allt. Andra uppgav att de knappt läser något alls. Några medlemmar tyckte att den krets som syns i Scoop är för snäv, samma om och om igen: "det blir ointressant om allt handlar om en liten inneklick. Jag vill läsa om hur små redaktioner ändå lyckats gräva och få idéer om hur de gått till väga", säger en.

De vi pratat med skulle vilja läsa mer om metod, tips och trix, "så gjorde vi/jag", mer om rollen som grävare, fler personporträtt av grävare, fler egna kartläggningar av exempelvis branschens villkor, mer etikfrågor, mer "utmana branschen", mer mediekritik, "Lyfta mindre redaktioner och mer okända grävare. Mindre långa reportage som handlar mest om själva innehållet i grävet. Vill veta mer om hur idén kom till och metoder, hur arbetat på redaktionen såg ut."

FGJ ställde också frågor om huruvida respondenterna föredrar att läsa Scoop digitalt eller på papper. En större enkät skulle naturligtvis behövas för att kunna dra kvantitativa slutsatser om hur medlemmarna vill ha det. Några observationer har styrelsen ändå gjort:

- Fördelen med papper är att tidningen levereras direkt.
- En digital Scoop behöver sin digitala hallmatta, kanske ett medlemsmejl där man kan klicka in sig direkt, utan lösenord.
- Ur aktualitetshänseende är naturligtvis en digital Scoop att föredra. Läsarna skulle få bättre omvärldskoll om de kunde läsa artiklar om högaktuella gräv och grävare i anslutning till att de görs.
- Väljer man ett arbetssätt med fortlöpande publiceringar digitalt finns det stor risk att genomarbetade temanummer om till exempel sportgräv, ekonomigräv, valgräv försvinner.
- En pappers-Scoop är statisk i förhållande till vad den kan vara på nätet. Den ger god läsning men inbjuder inte till deltagande och utbyte. En digital Scoop är inte heller begränsad i omfång, som en tidskrift.

Ur nyttsynpunkt finns många fördelar med en digital Scoop, som kan paketeras och länkas kors och tvärs, där man kan samla allt om krim, offentlighet eller ekonomi så att den som behöver det kan fördjupa sig intill förbannelse. Digitala Scoop kan vara bibliotek, webbkurs, omvärldsanalys och identifikation – möjligheterna är som så ofta i digitala sammanhang obegränsade. Utmaningen blir just att välja väg, så att inte medlemsnyttan drunknar.

Man kan också tänka sig en Scoop både på papper och nät. Det är en resursfråga. En mellanväg skulle kunna vara att förbereda ett stort reportage till papperstidningen och sedan fylla på med material som redan publicerats digitalt.

Styrelsens slutsats utifrån det begränsade materialet är att en digital Scoop är det bästa för medlemsnyttan, under förutsättning att den tar vara på nätets möjligheter, är strukturerad och lyckas nå ut.

Föreningens hemsida fgj.se

FGJ har även gjort en utvärdering av fgj.se. Utvärderingen har även här utgått från medlemsnyttan. Utvärderingen har bestått i en egen analys av innehållet på fgj.se samt av intervjuer med tio FGJ-medlemmar (samma personer som utvärderade Scoop).

Styrelsens slutsats är att fgj.se är i behov av en rejäl modernisering och av nya verktyg som ökar medlemsnyttan. Kostnaderna för en sådan utveckling behöver dock utredas närmare.

1. Analys

Styrelsens egen analys av fgj.se leder framförallt till två övergripande synpunkter.

- Den är väldigt dåligt uppdaterad (pinsamt dåligt!)
- Det händer väldigt lite på den.

Bristerna vad gäller uppdateringar är många. Följande konstaterades:

- "Reporterlistan", som knappt används nämns som en medlemsförmån
- Arbetsbeskrivningar till guldspadenomineringar och vinnare saknas sedan 2016 resp. 2014
- I lathunden om personresearch hänvisas till "just nu (2008)"
- Grävpodden går inte att komma åt
- Öppenhetsbanken innehåller ingenting

Hemsidan behöver alltså bli betydligt mer relevant och aktuell. I första hand ser styrelsen det som nödvändigt att integrera sidan med Scoop och då skapa en mer nyhetsmässig och aktuell Scoop.

Artiklar om metod publicerade i Scoop borde alltid publiceras på webben. Om metodartikeln handlar om ett särskilt reportage bör ambitionen vara en publicering när reportaget fortfarande är aktuellt. Även nyhetsartiklar med frågor relevanta för FGJ:s medlemmar kan och bör publiceras på fgj.se. Allt detta gör att göra fgj.se mer aktuell.

En aktuell sajt lägger grunden för en annan idé som diskuterats, ett nyhetsbrev. Styrelsen tror att nyhetsbrev är ett bra sätt för människor i branschen att ta till sig information, både om FGJ som förening och om branschen, genom Scoop.

Verktygsdelen av fgj.se är en exklusiv tillgång – om den fungerar och är uppdaterad. Om det finns länkar som inte leder någonvart så blir det dock direkt negativt. Men om man kan få det att fungera är det något som kan lyftas fram och locka besökare till sidan. Att publicera metodartiklar från Scoop borde vara ett ganska enkelt sätt att uppdatera verktygsbanken.

Arbetsbeskrivningarna till guldspadenomineringarna/vinnarna är också en mycket god form av kunskapsbank och borde kunna lyftas fram – under förutsättning att de uppdateras.

Senaste årens satsning på en direktsänd presskonferens i samband med Guldspadenomineringen tycker vi är ett bra initiativ för att få sidan med aktuell. Hemsidan bör kunna bädda in en direktsändning.

Slutligen anser styrelsen att fgj.se ändå har en bra grundläggande struktur, med föreningsinfo, Gräv, Guldspaden och verktyg.

2. Enkät svar om fgj.se

De flesta är inne på sajten i anslutning till Gräv, och annars sällan. Många känner dock till lathunden och lyfter fram den som något de ibland eller ofta har haft nytta av och tycker att vi bör vårda.

Det finns mycket idéer om hur sidan kan dra publik:

- "Tips om stipendier man kan söka (inte bara FGJ:s), Journalistfonden, Publicistklubben och dess deadlines."
- "Här är de internationella grävkonferenserna"
- "här är vägar där du hittar inspiration'."
- "Lathundar"
- "Kursmaterial"
- "Filmade föreläsningar"

Många är också positiva till mötesplats. Men få av dem vi pratat med är övertygade om att de skulle ha nytta av en mötesplats på sajten. Ännu ett lösenord, ännu en plattform, ännu ett forum – när nästan alla ändå är på Facebook. Facebook är inte en plats för hemligheter, men det är inte hemsidor och internetforum heller. Det säkra är att träffas IRL. Tips om hur man begär ut e-postloggar behöver å andra sidan inte vara hemligt. En Facebookgrupp som modereras, som knyter till sig mentorer som kan svara på frågor, som kollar vem som släpps in och som inte dryftar hemligheter – är kanske ändå ett alternativ att överväga, enligt många respondenter.

En grupp på Facebook är förmodligen också mer lättskött än en grupp på sajten.

En tredje väg att gå kan vara att bygga ut existerande innehåll - som lathunden - med hjälp av medlemssamverkan, något i stil med ett kul förslag från en av våra unga medlemmar:

"Vad sägs som att skapa en "Gräv-Wikipedia"? Fylld med hänvisningar till lagtext, tips om hur du får ut en viss typ av handlingar och vad du har för rättigheter som reporter. Medlemmarna själva får fylla på den, och andra medlemmar får faktagranska det som publiceras – tänker att det hade passat grävare utmärkt. På så sätt skulle man kunna skapa en kunskapsbank som är ständigt aktuell och uppdaterad."

Inlåsning: Få av dem vi intervjuade var starkt emot att låsa in material från fgj.se och Scoop, snarare tvärtom.

Styrelsens slutsats är att fgj.se är i behov av en rejäl modernisering och av nya verktyg som ökar medlemsnyttan. Kostnaderna för en sådan utveckling behöver dock utredas närmare.

Proposition:
Förändrade tävlingsklasser för Guldspaden

Förslag

Styrelsen föreslår att årsmötet:

beslutar om förändrade tävlingsklasser för Guldspaden på sådant sätt att:

- tävlingsklassen Nytänkare stryks
- hedersomnämningen avvecklas
- Guldspadejuryn bemyndigas vid behov kunna premiera bidrag med Juryns Särskilda Pris, ett pris som ger en guldspade
- tävlingsklassen Etermedia Riks stryks
- tävlingsklassen Etermedia Riks Nyheter inrättas
- tävlingsklassen Etermedia Riks Dokumentär inrättas
- tävlingsklassen Studentspaden inrättas

samt att årsmötet vidare beslutar uppdra åt FGJ:s styrelse att:

- slutgiltigt namnge de nya tävlingsklasserna
- genomföra förändringarna senast den 31/12 2019
- formulera beskrivningar till respektive tävlingsklass, samt instruktioner till Guldspadejuryn
- Sprida information om de förändrade tävlingsklasserna inför och under 2020

Sammanfattning

FGJ:s styrelse har i samråd med Guldspadejuryn gjort en översyn av tävlingsklasserna till Guldspaden. Två problem och ytterligare förbättringsförslag identifierades.

Tävlingskategorin Nytänkare är svår att förstå, såväl bland medlemmar som bland juryns ledamöter, och föreslås tas bort.

Istället för hedersomnämningen, som tidigare ofta uppfattats som någon form av tröstpris, så kan Juryns särskilda pris istället leda till att Guldspadejuryn kan premiera särskilt goda bidrag som inte är lätta att placera i någon av tävlingskategorierna, eller som av någon särskild anledning bör lyftas upp. För att undvika känslan av tröstpris bör en vinnare av Juryns Särskilda Pris få en guldspade.

Konkurrensen i tävlingsklassen Etermedia Riks är år efter år mycket tuff. Juryn känner återkommande att ännu fler bidrag förtjänar en nominering eller till och med en Guldspade. Bland flera diskuterade förslag har styrelsen landat i att klassen bäst delas upp i Etermedia Riks Dokumentär samt Etermedia Riks Nyheter.

FGJ premierar idag inga studenters arbeten. Här har FGJ möjlighet att göra sig mer känt bland svenska journaliststudenter, något som kan göras genom en studentspade.

Bakgrund

Guldspaden är Sveriges finaste journalistpris. Den delas ut av föreningen Grävande journalister till "de journalister – verksamma i svenska medier – som genom engagerad och kunnig journalistik avslöjat eller skildrat väsentliga förhållanden som allmänheten förut inte kände till. Undersökningen skall vara ett originalarbete, självständigt genomfört".

Idag delas priset ut i sju klasser, Etermedia Riks, Etermedia Lokal, Storstadstidning, Liten tidning, Magasin, Bok, samt Nytänkare. Guldspadejuryn har också möjlighet att dela ut hedersomnämningen. Genom åren har kategorierna justerats flera gånger.

Vid FGJ:s årsmöte den 7 april 2017 diskuterades två olika motioner om förändrade kategorier för guldspaden. Mötet beslutade ge styrelsen i uppdrag att tillsammans med guldspadejuryn se över kategoriindelningen.

Vid årsmötet 2018 i Helsingborg meddelade styrelsen att en översyn påbörjats, men att man inte känt sig redo att leverera något förslag till årsmötet och att man lovade återkomma.

Under 2018 har styrelsen tillsammans med guldspadejuryn genomfört en översyn, som nu resulterat i en proposition.

Överväganden

I översynen av Guldspadekategorierna har FGJ:s styrelse och Guldspadejuryn ingått. Diskussionerna har gått varma och tagits upp vid flera styrelsemöten. Nedan beskrivs kortfattat skälen till de olika förslagen ovan.

Nytänkare

Tävlingsklassen Årets Nytänkare användes första gången 2017 (för granskningar året 2016). Då efterträdde den tävlingsklassen Webb. Tanken var att Nytänkare skulle vara ett sätt att kunna premiera både bidrag som skulle passat in i webb, men också andra typer av bidrag av innovativ karaktär.

Problemet är att kategorin – tredje året efter införandet – fortfarande är svår att förstå, såväl för redaktionerna som för Guldspadejuryn. Det syns inte minst på de inskickade bidragen som spretar åt alla håll. Samtidigt är de flesta andra kategorier plattformsoberoende, vilket innebär att mediebolag alltid kommer hitta någon tävlingsklass att anmäla sina bidrag i. Istället förordar styrelsen och juryn en friare tävlingsklass dit inga bidrag anmäls, men där juryn kan premiera bidrag som av olika skäl är svåra att placera i någon av de andra tävlingsklasserna. Mer om detta under rubriken Juryns särskilda pris.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar att tävlingsklassen Nytänkare stryks.

Hedersomnämning

Hedersomnämningen har i olika grad använts av Guldspadejuryn som ett sätt att premiera bidrag som inte nått upp till en Guldspade, men som av olika skäl ändå varit värda att lyfta. Men hedersomnämningen har istället kommit att många gånger uppfattas som ett tröstpris, vilket varit ett bekymmer. Styrelsen vill lyfta statusen på hedersomnämningen. Läs mer under rubriken Juryns särskilda pris.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar att hedersomnämningen avvecklas.

Juryns särskilda pris

Idag fungerar såväl tävlingsklassen Nytänkare, som hedersomnämningen inte optimalt. Det förstnämnda är svårt att förstå, och det andra uppfattas alltför ofta som ett tröstpris.

Istället vill styrelsen och Guldspadejuryn inrätta Juryns särskilda pris. Priset ska premiera granskningar som särskilt behöver uppmärksammas, men som kanske inte i alla avseenden når upp i Guldspadeklass i någon av de andra kategorierna. Exempel kan vara en mycket unik metod, ett unikt sätt att få genomslag, eller andra saker värda att uppmärksamma särskilt. Styrelsen anser att vinnaren av denna nya tävlingskategori ska belönas med en guldspade.

Inga nomineringar presenteras i kategorin, och inga bidrag anmäls särskilt i kategorin. I sitt arbete utgår istället Guldspadejuryn från samtliga inlämnade bidrag i de andra olika tävlingsklasserna.

Guldspadejuryn kan avstå från att utse vinnare till Juryns särskilda pris.

Styrelsen föreslår att årsmöte beslutar att Guldspadejuryn bemyndigas vid behov kunna premiera bidrag med Juryns Särskilda Pris, ett pris som ger en guldspade.

Studentspade

De senaste åren har antalet studentmedlemmar i föreningen legat mycket lågt. Detta trots att FGJ har god kontakt med många av landets journalistutbildningar. Samtidigt har flera journalistutbildningar infört satsningar på just undersökande journalistik som en del av sina utbildningar. Därför har Guldspadejuryn kommit med förslaget om att inrätta ett särskilt pris för undersökande journalistik från studenter, en studentspade.

FGJ:s styrelse tror att det hela är ett utmärkt sätt att öka kännedomen om FGJ bland studenter. Priset bör skilja sig i utformning jämfört med Guldspaden, och kallas för något annat än just en Guldspade. En utmaning med priset är att de olika utbildningarna har grävkurser i olika skeden av utbildningen och vid olika tider på året. I samarbete med journalistutbildningarna bör denna fråga dock kunna lösas.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar tävlingsklassen Studentspaden inrättas

Etermedia Riks

2016 slogs de tidigare Radio- och TV-klasserna ihop till Etermedia Lokal samt Etermedia Riks. Skälet var då främst minskad konkurrens i de lokala radio och TV-klasserna.

Efter några år har juryn kunnat konstatera att konkurrensen i tävlingsklassen Etermedia Riks år efter år varit extremt tuff. Guldspadejuryn har upprepade gånger känt att det funnits många fler bidrag som förtjänat en nominering eller till och med en Guldspade.

En av de motioner som väckts av medlemmar beskriver också behovet av väl.

Motionärerna skriver:

”Som det nu är tävlar nyhetsinslag med dokumentärer och grävande program, vilket i stort sett alltid är till dokumentärer och långa programs fördel med tanke på de resurser och det sortens långa berättande de kan dra nytta av.

I andra länder, till exempel på amerikanska IRE har man istället delat upp kategorierna i etermedierna efter ämnen, eller efter om det är en nyhetsproduktion eller längre program, med en tidsgräns på en halvtimmes- eller entimmesprogram.”

Styrelsen delar analysen.

För att göra konkurrenssituationen mer likvärdig mellan de olika Guldspadeklasserna vill styrelsen och Guldspadejuryn förändra tävlingsklassen Etermedia Riks. Läs mer om de föreslagna förändringarna under rubrikerna Etermedia Riks Nyheter samt Etermedia Riks Dokumentär.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar att tävlingsklassen Etermedia Riks stryks.

Etermedia Riks Dokumentär

Sverige har ett antal redaktioner inom etermedia producerar dokumentärer i världsklass. Till dessa kan räknas bland annat dokumentärer från Sveriges Radios olika kanaler, Kaliber, TV4:s Kalla Fakta, SVT:s Dokument Inifrån och Uppdrag granskning, m.fl.

Dessa producerar gemensamt hundratals högkvalitativa undersökande program varje år. Många av dem innehåller metoder som många andra grävare kan ha nytta av, och som borde spridas. De olika

programmen har – trots olika budgetar – likvärdiga möjligheter till genomslag utifrån publiceringstyp. Arbetsprocessmässigt finns också många likheter.

Styrelsen vill därför inrätta tävlingsklassen Etermedia Riks Dokumentär. Vi tror att den nya tävlingsklassen kommer att leda till rimligare konkurrens än med nuvarande tävlingsklasser, och att även redaktioner med mindre budget får ökade möjligheter att slå sig in och bli nominerade eller till och med vinnare av Guldspaden.

I klassen kan olika typer av program med undersökande karaktär komma att ingå. Gränsdragningsproblem kommer även fortsatt att hanteras genom gängse rutiner.

Styrelsen föreslår att årsmöte beslutar att tävlingsklassen Etermedia Riks Dokumentär inrättas.

Etermedia Riks Nyheter

Styrelsen vill också av alla skäl som angivits ovan inrätta tävlingsklassen Etermedia Riks Nyheter. Här kommer nyhetsredaktioner inom Etermedia på ett helt annat sätt ha möjlighet att tävla om åtråvärda Guldspadenomineringar och en Guldspade. Konkurrenten kommer bli betydligt rimligare än med nuvarande tävlingsklasser.

Gränsdragningsproblem kommer även fortsatt att hanteras genom gängse rutiner.

Styrelsen föreslår att årsmöte beslutar att tävlingsklassen Etermedia Riks Nyheter inrättas.

Svar på motioner

Två motioner på temat Guldspadepklasser har anmälts till FGJ:s årsmöte.

En av motionerna föreslår en uppdelning av Etermedia Risk ungefär i enlighet med styrelsens proposition.

Motionärerna föreslår dock också en ny tävlingsklass för ”gräv under pågående nyhetshändelse” eller ”snabbgräv”. FGJ har diskuterat frågan, men inte valt att föreslå tävlingsklassen. Framst beror det på svårigheterna att definiera kategorin, och erfarenheterna från danska FUJ som försökt med ett liknande pris, vilket visat sig vara svårt. Styrelsen anser att ett gräv som gjorts under en pågående nyhetshändelse är just en sådan insats som kan belönas med guldspade inom ramen för det föreslagna Juryns särskilda pris.

Den andra motionen som lämnats in föreslår en omfattande omgörning av samtliga Guldspadepkategorier. Bland annat argumenterar motionärerna att det nya medielandskapet är plattformsoberoende, och att det inte bara är Radio- och TV-företagen som gör grävande ljud- och rörlig-bildproduktioner.

Styrelsen har tagit upp förslaget till diskussion, och håller med motionärerna om att mediemarknaden genomgått och genomgår en förändring. På sikt bör därför Guldspaden fortsätta att ses över. Samtidigt ser det inte likadant ut på den lokala mediemarknaden som den nationella. En återgång till TV- och Radioklasser skulle innebära att vi återskapar problemet med sämre konkurrens som ledde till att tävlingsklasserna gjordes om för några år sedan, vilket inte är önskvärt.

Båda motionärerna skriver att skälet till deras motion är att styrelsen inte levererade någon proposition till årsmötet i Helsingborg förra året. Nu levererar dock styrelsen en proposition om förändrade tävlingsklasser för Guldspaden.

Styrelsen kommer därför yrka avslag på båda motionerna.

Övrigt

Alla detaljer i styrelsens förslag ovan är naturligtvis inte spikade. Såväl namngivningsfrågor som de exakta avgränsande reglerna för klassindelningar samt instruktioner behöver styrelsen fortsätta arbeta med i samråd med Guldspadejuryn.

Styrelsen föreslår också att förändringarna genomförs så snart nuvarande år är över, vilket innebär att tävlingsklasserna införs från och med årsskiftet 2019-2020. I samband med skiftet behöver FGJ genomföra en informationskampanj för att göra de nya tävlingsklasserna kända för medlemmar och mediebolag.

Styrelsen föreslår att årsmötet uppdrar åt styrelsen att namnge de nya tävlingsklasserna

Styrelsen föreslår att årsmötet uppdrar åt styrelsen att genomföra förändringarna senast den 31/12 2019

Styrelsen föreslår att årsmötet uppdrar åt styrelsen att formulera beskrivningar till respektive tävlingsklass, samt inkomma med instruktioner till Guldspadejuryn

Styrelsen föreslår att årsmötet uppdrar åt styrelsen att sprida information om de förändrade tävlingsklasserna inför och under 2020

FGJ:s styrelse

Fouad Youcefi, Sara Recabarren, Johan Wessman, Jessica Ziegerer, Valeria Helander, Åsa Larsson, Anna Tiberg, Lena Pettersson, Arne Müller, Marlène Ärlemalm Dahlin

Yrkande FGJ-styrelsen:

MOTION 1 – REVISION

Styrelsen delar motionärernas analys. Förslaget är också klokt. Just nu arbetar dock styrelsen med att utveckla de administrativa rutinerna. Detta arbete ska i sin tur leda till att en ny bokföringsbyrå ska upphandlas och vänja sig vid att arbeta med FGJ. Detta arbete anser styrelsen behöver vara färdigt innan en extern revisor väljs som komplement till de förtroendevalda revisorerna.

Styrelsen vill också poängtera att FGJ:s nuvarande revisorer, genomför en mycket kompetent och omfattande granskning av föreningens förvaltning och redovisning. Likaså är de revisorer som valberedningen föreslagit för 2019 mycket kompetenta.

Styrelsen tycker därför inte att motionen skall antas i år, men att frågan kan tas upp igen vid ett kommande årsmöte.

Styrelsen föreslår att årsmötet: **avslår motionen**

Fouad Youcefi

Sara Recabarren

Johan Wessman

Jessica Ziegerer

Valeria Helander

Åsa Larsson

Anna Tiberg

Lena Pettersson

Arne Müller

Marléne Ärlemalm Dahlin

Motion till FGJ:s årsmöte 2019

Föreningens verksamhet växer, inte minst ekonomiskt, och rör sig för tillfället i häradet av 3 miljoner kronor per år. Vi anser att det därför blir allt viktigare att föreningens skötsel växlar upp en nivå. För FGJ är trovärdigheten oerhört central och betydelsefull. Vi måste vara transparenta och professionella.

Vi föreslår att FGJ ska ha en intern revisor för föreningens förvaltning och en extern för ekonomin. En extern revisor bör anlitas av styrelsen i god tid innan nytt årskiftet och med fördel löst ekonomiskt via en Pro bono-lösning, det vill säga som en gratishjälp till föreningen. FGJ:s stadgar behöver dock förändras för att det ska kunna genomföras.

Vi föreslår att föreningens stadgar paragraf 4, med texten ”Föreningens **två revisorer jämte suppleant** väljs på ett år i taget” ändras till:

”Föreningen väljer en intern revisor för förvaltningen, jämte en suppleant, på ett år i taget. Dessutom utser styrelsen en extern revisor för att sköta den ekonomiska revisionen för ett år i taget.”

Bosse Vikingson

Carolina Jemsby

Nils Hanson

MOTION OM NYA KLASSER FÖR GULDSPADE

Bakgrund:

På föreningens årsmöte 2017 tog årsmötet beslut om att styrelsen i samarbete med juryn skulle titta på möjligheter att ändra klassindelningen för guldspaden enligt nedanstående motions förslag. På årsmötet 2018 presenterades dock ingen sådan utredning.

Vi motionerar nu återigen om att klasserna ändras enligt nedan.

Guldspaden är ett prestigeladdat pris, och vinnande redaktioner får både uppmuntran för sitt grävande arbete och skäl att skicka fler till grävseminariet, vilket uppfyller föreningens uppdrag att uppmuntra grävande på redaktionerna. Priset bör inte urvattnas, men klassindelningen snedfördelar idag konkurrensen och utesluter prisvärda insatser i onödan.

Fler vinnande redaktioner skulle både höja FGJs och grävandets status och ge mer spridning och uppmuntran av grävande journalistik.

Det fanns goda skäl att säga att kategorierna ren radio, tv och online var överspelade. Men som det nu är tävlar nyhetsinslag med dokumentärer och grävande program, vilket i stort sett alltid är till dokumentärer och långa programs fördel med tanke på de resurser och det sortens långa berättande de kan dra nytta av.

I andra länder, till exempel på amerikanska IRE har man istället delat upp kategorierna i etermedierna efter ämnen, eller efter om det är en nyhetsproduktion eller längre program, med en tidsgräns på en halvtimmes-eller entimmesprogram.

Även den avskaffade klassen online hade problem, där med gränsdragning, men det grävande som publiceras på webben har idag inte fullt ut fångats upp av de nuvarande klasserna.

Motion:

Det finns anledning att se över klassindelning som idag gäller för guldspadarna. Motionärerna föreslår att klasserna etermedia riks delas upp i en etermedia riks kort/nyhetsklass och en etermedia riks lång/program.

Dessutom är det dags att även här instifta en klass för grävande som sker snabbt under pågående nyhetshändelse på det sätt som man också gör i andra länder.

Vi föreslår årsmötet:

Att ersätta guldspade-klassen "etermedia riks" med två klasser: "etermedia riks kort" och "etermedia riks lång".

Att införa guldspade-klassen "gräv under pågående nyhetshändelse" eller "snabbgräv".

Motionärer: Marja Grill, Carolina Jemsby, Mikael Grill Pettersson, Sanna Drysen, Christoffer Hjalmarsson

Stockholm 2019-03-07

Yrkande FGJ-styrelsen:

MOTION 2 – NYA KLASSER FÖR GULDSPADEN

FGJ:s styrelse har inför årsmötet lämnat en proposition som avser Guldspaden och dess kategorier. I propositionen har styrelsen vägt in samtliga motioner som inkommit i ämnet Guldspadekategorier. Där argumenteras också ingående för varför styrelsen vill att propositionen ska antas, och varför de inlämnade motionerna på ämnet således ska avslås.

I det omfattande arbetet med Guldspadekategorierna har FGJ:s styrelse upprepade gånger konsulterat Guldspadejuryn, i enlighet med önskan från medlemmarna. Frågan har också varit uppe för diskussion på flera styrelsemöten under året.

I det fall styrelsens egen proposition inte röstas igenom anser styrelsen att den/de motioner som medlemmarna är intresserade ändå behöver utredas vidare innan ett beslut om förändrade kategorier kan fattas.

Styrelsen föreslår att årsmötet: **avslår motionen**

Fouad Youcefi

Sara Recabarren

Johan Wessman

Jessica Ziegerer

Valeria Helander

Åsa Larsson

Anna Tiberg

Lena Pettersson

Arne Müller

Marléne Ärlemalm Dahlin

Yrkande FGJ-styrelsen:

MOTION 3 – NYA KATEGORIER FÖR GULDSPADE

FGJ:s styrelse har inför årsmötet lämnat en proposition som avser Guldspaden och dess kategorier. I propositionen har styrelsen vägt in samtliga motioner som inkommit i ämnet Guldspadekategorier. Där argumenteras också ingående för varför styrelsen vill att propositionen ska antas, och varför de inlämnade motionerna på ämnet således ska avslås.

I det omfattande arbetet med Guldspadekategorierna har FGJ:s styrelse upprepade gånger konsulterat Guldspadejuryn, i enlighet med önskan från medlemmarna. Frågan har också varit uppe för diskussion på flera styrelsemöten under året.

I det fall styrelsens egen proposition inte röstas igenom anser styrelsen att den/de motioner som medlemmarna är intresserade ändå behöver utredas vidare innan ett beslut om förändrade kategorier kan fattas.

Styrelsen föreslår att årsmötet: **avslår motionen**

Fouad Youcefi

Sara Recabarren

Johan Wessman

Jessica Ziegerer

Valeria Helander

Åsa Larsson

Anna Tiberg

Lena Pettersson

Arne Müller

Marléne Ärlemalm Dahlin

MOTION OM NYA KATEGORIER FÖR GULDSPADE

BAKGRUND: Guldspaden är ett viktigt och prestigefyllt pris för grävande journalistik. 2015 gjordes kategorierna om, vilket lett till en snedfördelning, bland annat beroende på de olika resurser grävredaktioner har. Vi tänker framförallt på kategorin *etermedia riks* som blivit orättvis, bland annat beroende på just skillnader i resurser mellan olika redaktioner. Vid årsmötet 2016 i Uppsala medgav juryn för guldspaden att den nya indelningen av kategorier inte blivit helt lyckad och avsåg återkomma i frågan vid nästkommande årsmöte, det för 2017. Så blev det inte, vilket föranleder oss att skriva en motion med förslag på ny indelning.

MOTION: Vi lever i ett nytt medielandskap där den traditionella uppdelningen tidning, radio och TV har suddats ut. Samtidigt görs bra radio- och TV-gräv inte längre nödvändigtvis bara av traditionella broadcastbolag. Exempelvis har Aftonbladets Fallet och Acasts Spår bjudit på fantastiska gräv i radioformat – men ändå varit utestängda från att tävla i just etermedia-kategorin. En ny indelning av kategorier är därför på sin plats, en indelning som både tar hänsyn till typ av presentation och resurser. Kategorin nytänkare är för otydlig och föreslås därför tas bort. Däremot kan man istället införa en ny kategori som är Årets bästa granskning alla kategorier, såsom de har på IRE (Investigative Reporters & Editors). Man vinner sin klass, men kan också bli den bästa av de bästa.

FÖRSLAG TILL ÅRSMÖTET: Att införa nya kategorier till guldspade enligt följande, där samtliga medier kan skicka in bidrag beroende på hur den huvudsakliga presentationen av en granskning görs samt att upplaga ligger till grund för skrivande-kategorin:

- Riks rörlig bild
- Riks ljud
- Riks skrivande
- Lokal rörlig bild
- Lokal ljud
- Lokal skrivande
- Tidskrift
- Bok
- Årets bästa granskning

Motionärer:

Markus Alfredsson, Sofia Boo, Annika H Eriksson, Johan Sundström, Daniel Velasco, Daniel Öhman.

Stockholm och Göteborg 2019-03-13

Förslag till budget 2019

Föreningen Grävande Journalister	Utfall 2017	Utfall 2018	Budget 2019
Medlemsavgifter	474 702	456 037	700 000
Gräv intäkter	2 058 729	1 710 043	1 800 000
Guldspadeavgifter	79 470	78 890	80 000
Deltagaravgifter utbildning	123 552	83 300	85 000
Kulturstöd Scoop och övriga intäkter Scoop	212 080	229 771	230 000
Övriga intäkter	210 568	152 350	160 000
Summa intäkter	3 159 101	2 710 391	3 055 000
Kostnad förvaltning och övriga kostnader	1 242 685	863 406	850 000
Utvecklingsprojekt webb	0	0	100 000
Kostnader Gräv	1 178 985	1 200 467	1 400 000
Kostnader Scoop	698 948	652 138	650 000
Kostnader Utbildning	120 299	45 176	45 000
Kostnader Grävfonden	5 072	25 556	10 000
Summa kostnader	3 245 989	2 786 743	3 055 000
Årets resultat	-86 888	-76 352	0

Kommentar: Denna budget bygger på utfall 2018 kompletterat med prognos från Gräv 19 från slutet av mars 2019. En extra budget på 100 000 kr har knutits till pågående projekt webbutveckling. Medlemsintäkterna beräknas uppgå till 460 000 kr under 2019 samt ytterligare 240 000 kronor i nya stödmedlemskap.

Förslag till medlemsavgifter 2019:

Förslag

Styrelsen föreslår att årsmötet:

- 1) fastställer medlemsavgifterna i FGJ enligt följande
 - a) Medlem 1 år: 520 kr
 - b) Medlem utland 1 år: 570 kr
 - c) Studerande: 220 kr
 - d) Medlem 2 år: 900 kr
 - e) Medlem 3 år: 1250 kr

Sammanfattning

Styrelsen föreslår följande medlemsavgifter för 2018.

Avgiftstyp	Föreslagen avgift 2019	Avgift 2018	Förändring
<i>Medlem 1 år</i>	<i>520 kr/år</i>	<i>490 kr/år</i>	<i>+30 kr (+6,1%)</i>
<i>Medlem utland 1 år</i>	<i>570 kr/år</i>	<i>540 kr/år</i>	<i>+30 kr (+5,5%)</i>
<i>Studerande 1 år</i>	<i>220 kr/år</i>	<i>195 kr/år</i>	<i>+25 kr (+12,8%)</i>
<i>Medlem 2 år</i>	<i>900 kr</i>	<i>780 kr</i>	<i>+120 kr (+15,4%)</i>
<i>Medlem 3 år</i>	<i>1 250 kr</i>	<i>1 110 kr</i>	<i>+140 kr (+12,7%)</i>

Överväganden

Styrelsen föreslår en ökning av medlemsavgifterna för 2019. En höjning aviserades redan för ett år sedan, och ytterligare höjningar kan komma att behövas efter att under lång tid stått stilla.

Medlemsavgifterna har inte höjts på ett större antal år. Samtidigt har såväl föreningens kostnader, som människors inkomster i Sverige ökat under samma period. Detta förhållande innebär att de intäkter som FGJ får i form av medlemsavgifter räcker till allt mindre del av verksamheten.

Alternativen står mellan att höja priset ordentligt vid ett tillfälle eller att stegvis öka priset. Styrelsen föreslår det senare.

Valberedningens förslag till förtroendevalda i föreningen Grävande Journalister och Grävfonden

Förslag

Valberedningen föreslår följande förtroendevalda för 2019:

FGJ:S STYRELSE

Ordförande

Fouad Youcefi, Sveriges Television

Kassör

Johan Persson, Smålandsposten - NYVAL

Ledamöter

Sara Recabarren, TV4

Jessica Ziegerer, HD-Sydsvenskan

Anna Tiberg, Dagens arbete

Lena Pettersson, Sveriges Radio

Åsa Larsson, Metro

Marléne Dahlin, Sveriges Television

Elin Turborn, Västerbottens-kuriren - NYVAL

Suppleant

Aris Velizalos, Sveriges Television – NYVAL

FGJ:S REVISORER

Revisorer

Per Agerman, frilans – NYVAL

Malin Crona, frilans – NYVAL

Revisorssuppleant

Johan Lindén, Sveriges Television

FGJ:S GULDSPADEJURY

Ledamot och sammankallande

Bertholof Brännström, frilans

Ledamöter

Rolf Stengård – NYVAL

Kicki Hultin, JMG

Johan Åsard, TV4

Agneta Lundgren, SVT

Berit Önell, frilans

Mats-Erik Nilsson – NYVAL

Jan Axelsson, SVT

Ulla Sättereie – NYVAL

Cecilia Bodström – NYVAL

GRÄVFONDEN

Grävfondens ledamöter väljs för en tvåårsperiod. Suppleanter väljs för ett år.

Ledamöter

Kerstin Brunnberg

Cecilia Zadig – Ej uppe för val

Erik Palm

Göran Ellung – Ej uppe för val

Ingrid Carlberg

Suppleanter

Kalle Jungkvist – NYVAL

Carl Thulin

Fouad Youcefi

Emanuel Sidea

Anna Lindmarker – NYVAL

FGJ:S VALBEREDNING

Ledamöter

Carolina Jemsby, frilans

Nils Hanson, Sveriges Television

Jonas Alsgren, TV4

Suppleant

Emma Johansson, HD-Sydsvenskan - NYVAL